

VASÁRNAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ..... 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 36. szám.

Vasárnap, szeptember 5.

Leninék halála.

Oroszországból nagyon érdekes hírek jönnek. Bár a szovjet hivatalosan cáfolta az ország belsejében uralkodó zavargásokat, több körülmény került napfényre, amelyek arra vallanak, hogy a bolsevizmus csődje mind erősebben halad előre. Trockijt (Lederbaumot) hosszú szabadságra küldték. Zinowjew népbiztost elcsapták. A vörös terror pribékserege, a cseka, új parancsokat

kapott. Mind olyan jelenség, amely mélyreható változásokat jelent. De legjellemzőbb az a tény, amelyet a bolsevik félhivatalos újság maga jelent be s mely a kommunista párt belső szakadásáról szól.

Oroszországban mindössze harmincezer kommunista tartja kezében a véres hatalmat. Ezek a gonosztevők alkotják a kommunista pártot. Eddig a zsványbecsület összetartotta őket, de most összevesztek s a többség a kisebbséget egyszerűen kizárta. Az orosz félhivatalos

Emlékünnep a mohácsi csata négyszázéves évfordulóján.

Horthy Miklós kormányzó beszédet mond a mohácsi síkon emelt emlékmű talapzatán.

ujtság ezt az érdekes esetet nagyon jellemző adatokkal fűszerezve jelenti be. Azt írja, hogy a legfőbb kommunista pártgyűlés a párt belső ellenzékét kizárja és ellene a hatalom eszközeivel eljár a következők miatt:

1. mert a pártnak ez a jobbszárnya titokban a polgári elemekkel barátkozik;

2. mert nyíltan hirdeti, hogy a proletárdiktatúrát olyan agrárszországban, mint Oroszország, nem lehet megvalósítani, illetőleg tartósan fenntartani;

3. mert azzal vádolja a szovjet vezéreit, hogy azok összepaktáltak a zsidó nagytőkéséssel s legtöbbször maga is zsidó, aki a bolsevizmust a saját meggazdagodására használja föl. A kommunista pártvezetőség elhatározta, hogy csak az maradhat továbbra is a párt tagja, aki ezekkel az elvekkel nyíltan megtagadja a közösséget.

Az oroszországi hírek közül, melyek az ottani belső zavarokról szólnak, kétségtelenül ez a félhivatalos jelentés a legérdekesebb. Ezt maga a szovjet jelenti s ez mond legtöbbször. Lenin agylágyulásában halt meg s rendszere végelgyengülésben fog kiszervenvedni. Leninék haldoklása elvitathatatlan, bár bizonyos és érthető, hogy ez a haldoklás lassú és kínos lesz. A lényeges az, hogy kezdetét már hivatalosan is elismerik. A kommunista pártban magában tört ki a válság s a vádak azt mutatják, hogy a haldoklás csirái ugyanazok, amelyek nálunk is oly gyorsan elrothasztották Leninék rendszerét.

Oroszországban a történelmi osztályokon kívül az orosz kizsákdák közül is milliókat öltek meg Leninék. Az életbenmaradtak s a rabszolgasorsra jutott ipari munkások annyira elgyengültek, hogy erőlyes lépéssel alig tudnak a rémuralomnak egyik napról a másikra véget vetni. A lassú haldoklás tehát magától halad előre. Közben mind többet enged a szovjet visszatérni a magántulajdon rendszeréből. A kereskedők, iparosok már saját számlájukra dolgozhatnak, a földbirtokban is visszaállították a magántulajdont. Csak a vörös terror, a cseka és a borzalmas korrupció maradt meg. Végül ez is elpusztul s akkor beáll a vörös halál.

A szocializmus végső célja a kommunizmus. Ha Oroszországban ez a végső cél ilyen szomorú halállal bukik meg, akkor halálos csapást kap a szocializmus is, mert nem lesz épeszű ember, aki olyan politikát követ, amelynek a végső célja egy nagy nemzet borzalmas pusztulása árán bukott meg.

Budapesti, 1926. szeptember 4-én.

Megjött az étvágyuk. Nem szegélytették a pesti merkantiliztásk, hogy Szent István hetében és Mohácsos rohanának ki a magyar nép szövetekezetei ellen. A pesti nagyvágó, akinek semmi köze a kisiparhoz, a nemkeresztény üzletemberek zajongó serege élén szórta a sarat a szövetekezetei ellen. Az egyik ilyen szövetekezete annyira ment rágalmaiban, hogy már bíróság elé is állította az egyik nagy szövetekezete. Ezek az urak hat éve olyan csónokban voltak, mint a kezes bárányok. Erzeve ludas voltak, hogy a háború alatt üzemi kérdésekkel sokban hozzájárultak az ország leromlásához, nem merték a szájukat kinyitni. Különösen csónokban voltak akkor, mikor mindenki keresztény Magyarországot követelt. Most már elhalkult a követelés s talán ez az oka, hogy ők hangosabbak lettek. Megjött az étvágyuk s visszakívánják a boldog liberális korszakot, mikor a paraszt az ő zsákmányuk volt.

Gabonahivatalt állítottak föl Franciaországban s ezt a hivatalt egy tanács vezeti, melyben felelősben vannak csak a termelői képviselve, másik felelősben a kereskedők és jogászok. A gabonahivatal fogja megállapítani az árakat, a felhasználható készleteket s azt is, hogy mennyi gabonát lehet behozni az országba. Mindez azért történik a „győztes” Franciaországban, mert a frank ing. Bizonyos jóleséssel tölt el bennünket, hogy míg a hatalmas és „győztes” Franciaországban ilyen rendszabályok sujtják a gazdákat, a mi megcsontított hazánkban a pénz állandó, a gazdasági élet szabad, mindenki szabadon rendelkezik termésvél s a jegybank már hat százelekre szállította le a kamatlábat. Szóval nálunk fokozatosan javul a helyzet. De okulnunk is kell ebből. Mennyire nem volt igazuk azoknak a szélsőséges politikusoknak, akik sárepet kibájtak Bethlenre s a Kiszgadzapra, hogy a külföldi kölcsönnel eladja az országot. Az eredmények Bethlennek és a kizsákdapártnak adtak igazat. A gáncsvetők elhallgattak, de hallgassanak továbbra is. A magyar nép nem hallgat rájuk, mert egyszer már jétre akarták vezetni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az elmúlt hét politikai életének legkimagaslóbb eseménye, hogy hosszas és sokszor reménytelennek látszó tárgyalások után végre sikerült a csehekkel **legtöbb kedvezményes megállapodást** kötni. Az egyezmény szeptember hó 1-én lépett életbe és érvénye a végleges kereskedelmi szerződés megkötéséig tart. A kereskedelmi szerződésről a két ország megbízottai tovább folytatják tanácskozásait.

Tihanyban az elmúlt héten a magyar tudomány ült ünnepeket abból az alkalomból, hogy legújabb tudományos intézményünknek: az **életani intézetnek alapkövét elhelyezték**. Az ünnepségen részt vett Bethlen István gróf miniszterelnök, Mayer János, Klebelsberg Kunó gróf és Bud János miniszterek, számos nemzetgyűlési képviselő, valamint tudományos életünk kiténőségei. Klebelsberg Kunó gróf közoktatásiügyi miniszter mondott az ünnepségen nagyhatású beszédet, melyben nem titkoló büszkeséggel állapította meg, hogy rövid négy esztendő alatt tizenöt millió aranykoronát fordított népkiskolák építésére. Emellett a természettudományi kutatás céljaira a beruházási összegből annyit hasított ki, hogy a növény- és állattani intézetet és a balatoni aquariumot felépíthetjük. Hóman Bálint, a Nemzeti Múzeum igazgatója, Horváth Géza, a Magyar Tudományos Akadémia képviselője, Hlosay Lajos, Mágócsi-Dietz Sándor, Geley József, Verzár Frigyes és Gorka Sándor egyetemi tanárok beszédeikben azt hangsúlyozták, hogy a háború előtti kormányok nem tettek annyit a magyar művelődésért, mint Bethlen István gróf kormányza az ország legnehezebb viszonyai között. Megemlékeztek Klebelsberg miniszter mélyreható és jövőbetekintő kultúrprogramjáról, melynek segítségével biztos sikerrel küzdhetünk a nemzetek nagy versenyében.

Az elmúlt héten Bethlen István gróf miniszterelnök tanácskozást folytatott Vass József helyettesminiszterelnökkel Fonyódbélatelepen. A tanácskozás a nemzetgyűlési programjáról, majd Ripka Ferenc budapesti főpolgármester bevonásával fővárosi kérdésekről esett szó.

Almásy László, a Kiszgadzapárt ügyvezető alelnöke szeptember hó 5-én, vasárnap beszámolót tart Tahitótfalun. A beszámolóban részvesz Mayer János földművelésügyi miniszter és negyven nemzetgyűlési képviselő.

Pesthy Pál igazságügyminiszter Kistengelicén beszámolót mondott, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy ez év őszén a kormány már komolyan foglalkozhatik az adócsökkentés kérdésével.

Képek a tinanyi ujonnan épülő életteni állomás ünnepélyes alapkövetételéről.

Balról: Bethlen István gróf miniszterelnök kalapácsütést mér az alapköre. Jobbról: Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter megtekinti az alapköbe elhelyezett oklevelet.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Görögországban Kondüritisz tengernagy elfogadta a köztársaság elnöki székét és megbízta Kondilisz miniszterelnököt a kormány megalakításával. Kondilisz a pártok bevonásával koalíciós kormányt alakított és így — egyelőre — nyugvópontra jutott a görög forradalom. Pangalos volt diktátort Aegina szigetére száműzték és mint hírlík, nagyösszegű sikkasztásaiért bíróság elé állítják.

Mexikóban meghiúsult az a remény, hogy a katolikus egyház és a kormány között kitört háború békésen érjen véget. A mexikói kormány ragaszkodik erőszakos intézkedéseikhez és ezért a katolikus lakosság tovább folytatja az állami szolgáltatások ellen megkezdett és sikeresen vitt bojkottot.

Szíríában a druz forradalmárok, akárcsak Marokkóban a legyőzött rifj-kabílok, újabb támadást kezdtek meg a franciák ellen. Bár a franciák szolgálatában álló szultán mozgósította a lakosságot a felkelők ellen, nem sok remény van arra, hogy a szabadságért harcoló törzsek ellenállását hamarosan megtöriék.

A francia kormány nem tudja letörni a drágaságot. A kormány legutóbb a takarékosági intézkedésekkel kapcsolatban rendeletet adott ki, amely szerint súlyos büntetés vár arra a termelőre, aki gabonatermést visszatarthatja. A termelők, malomtulajdonosok és gabonakereskedők a rendelet intézkedéseinek értelmében tartoznak gabona-, liszt- és élelmiszer-készleteikről pontos könyvet vezetni. A francia sajtó nincs elragadtatva a kormány intézkedéseitől és a drágaság megszüntetése terén nem vár tőle semmi eredményt. A kormány-nak a drágaság ellen indított harca máris teljes vereséggel végződött, mert az árak napról-napra tovább emelkednek.

Genfben az elmúlt héten nyílt meg ünnepélyes keretek között a nemzeti kisebbségek második kongresszusa. Egyik alelnökké megválasztották Szűllő Gézát, a csehországi magyar kisebbség képviselőjét. Magyarországról Lukács György dr. nemzetgyűlési képviselő vesz részt a kongresszuson. Gündisch Guido, a magyarországi németek képviselője, határozati javaslatot terjesztett a kongresszus elé, mely kimondja, hogy az államok törvényeinek nem szabad különbséget tenni a nemzeti többség és kisebbség között az adóügyi, kereskedelemügyi, ipari és egyéb természetű ügyekben.

Feltétlenül kérjen mufatványszámot a magyar gazdák és földművesek egyeflen napilapjából: az „Új Barázdá”-ból.

MEZŐGAZDASÁG

Hasznos gyomnövények.

Írta: Fintha Miklós.

Találón mondja a közmondás, hogy: «Nincsen olyan kár, amiből haszon ne származna». Ha átforgatjuk Hermann Ottónak, a nagy természetbúvárnak «A madarak hasznáról és káráról» írt figyelmet lekövítő könyvét, ott is láthatjuk, hogy a madarak között is alig van olyan, amelyet fenntartás nélkül kizárólag hasznosnak vagy károsnak lehetne minősíteni. De az élet nagy színpadán előadódó minden jelenség és esemény minősíthető bizonyos szempontból károsnak, míg más érdekek szempontjából nézve hasznos lehet az. Jellemzően megvilágítja ezt egy a gazda életéből kiragadott egyszerű példa is, amikor t. i. várva-várja az esőt a nedvesség után sóvárgó dohánnyra, tengerire, de viszont fél is tőle, mert épen szénakaszalásban van.

A gazda egyik legnagyobb ellensége a gyom. Örökös harcot folytat ellene, állandóan irtja és mégis mindig van. Terjeszti a szél, de meg a gazda maga is évről-évre veti el — akarata ellenére — az istállótrágyával, még jobban a komposztal, sőt a vetőmaggal is, továbbá a nem eléggé tisztán tartott cséplőgépekkel és szénaprésekkel, hogy aztán minden eszközt felhasználva, a különféle talajművelő gépekkel, acatolással, elégetéssel stb. újra kiirtsa. Miben rejlik hát a gyomnövények haszna? Ki ne látott volna még az árokpartonok zsákkal, sarlóval felfegyverkezett asszonyokat, gyermekeket, amint a gyomnövényeket sarlózzák és zsákba gyűjtik, hogy tehenük vagy kecskéjük szűkös takarmányát azok kiegészítsék, sőt sokszor az ilyen szállítmányok képezik azok egyedüli takarmányát. A részös munkások, napszámások is rendszeren visznek haza estéknként egy-egy «hát gatz». Elhányagolt mezőkön és kertekben mászasmásra szedhetők a különféle gyomnövények, amelyek legnagyobb része jó takarmányt szolgáltat s különösen ott, ahol szűkebben vannak a takarmánynövényeknek, egyrészt pótléklul szolgál, másrészt pedig feleltetése egyúttal az irtásnak legkényelmesebb módját képezi, mert virágzás kezdetén kaszálva, megakadályozzuk, hogy magot érleljenek. Vannak ugyan olyan gyomnövények, amelyek nemcsak hogy nem takarmányozhatók fel, de tüzeltel-vassal pusztítandók, mint például az aranka. A felhasználható gyomok között elsősorban említendő a nagy általánosságban károsgyom számba menő tarack, amely igen jó s amellett izletes és tápláló szénát ad. Amerikában a piacra kerülő szénák nagy százaléka részben vagy egészen tarackból áll. Száraz helyeken kiténő legelőt szolgáltató s az olyan legelőknél, ahol sok a tarack, kora tavasztól késő őszig jól lakik a marha. A tarack pillangós virágú növényekkel keverve, jó besavanyítható takarmányt képez, azonkívül a talaj megkötésére, továbbá a gyógyászatban is használják. A közismert folyóka a malacoknak kedvelt takarmánya. A Konkoly általánosan etetetét juhtakarmány, mely a

Aratás Franciaországban.

Igy rakják a keresztet a normandiai földművelők.

(Ifjú Schandl Károly felvétele.)

drága abraktakarmányok helyettesítésére szolgál. A tartófüű épügy, mint a *pemetetű* a méheknek kedvenc legelője, mely utóbbi késő őszi virágzik, tehát olyankor képezi alanyát a mézgyűjtésnek, amikor más virág újszólván nincs; azonkívül az ugyanilyen név alatt árusított cukorkáról ismeretes. A *csalánté* összevágva és kásával keverve a kis kacsákkal etetik, ami iránt azok nagy előszeretettel viseltetnek s ez a legfinomabb csemegéjük. A *turbolya* illatos fűszernövény, a *báránypirosító* gyökereiből pedig szép festéket készítenek. A bürköt, zsurlófűvet, maszlagot, beléndeket, valamint a tisztessfüvet orvosi célokra használják, míg a *portuláká*, *gyermekláncfü*, *lőkörömjü* és a *galambgy* vagy *madársaláta* főzeléklül szolgál. A *homoki porcsinjú* igen szép virággal ékeskedik s a budapesti piacon is nem egyszer szemünkbe ötlök.

Fent leírtak dacára helytelen volna még a leghasznosabb gyomnövényeket is mesterségesen ápolni vagy irtásukat — ha csak igen nagy költséget nem igényel — mellőzni; ellenkezőleg, irtjuk azokat, mint kultúrnövényeink élelmes konkurenseit és adáz ellenségeit, de ami kicsüszik az ekevas s a boronafog alól és amit elkerül a kapavás, az acatoló és a pásztor «szűrőkázó» botja, azt próbáljuk meg hasznunkra fordítani.

Az őszi kalászosok műtrágyázása és termésfokozása.

Irtá: Galgóczy Miklós, tanársegéd a magyaróvári gazd. akadémián.

A gazdasági esztendő legfontosabb része a július—augusztus hónap, melynek uralkodó hangja a cseplőgép bűgása. Sajnos, a gép nem mindenütt ontja abban a mértékben az áldást, mint ahogy a gazda számította és sok gondosan előkészített zsák marad üresen.

A csalódott gazda jelensége elég gyakori és a legnagyobb baj az, hogy nagyon kevés okul közülük és keresi családásának okát.

Az őszi kalászosokat méltán tekinthetjük a legfontosabb gazdasági növényeknek, hiszen ezek főterményeink, ezek adják az «életet», a kenyeret és mégis elég mostoha bánásmódban részesülnek. A rosszul ápoltt, állandó gabonaterméléssel kizsárolt talajok sok helyen csak 6—7 mázsa termést adnak kat. holdankint.

Termésfokozás céljaira ma már sok eszköz és mód áll az igyekvő gazda rendelkezésére és ezek között első helyen áll a műtrágya, a jó talajunka és a megfelelő nemesített vetőmag. A műtrágyák közül az őszi kalászosok trágyázása szempontjából legfontosabbak a foszforsavas sókat tartalmazó műtrágyák, melyek között első helyen a szuperfoszfát áll.

A szuperfoszfát kedvező hatása nem fog kellőképpen mutatkozni azokon a talajokon, amelyek régóta nem kaptak istállótrágyát és talajgazdagító pillangós virágú növényeket (herefélék, hüvelyesek) sem termeltek. Ezekben a talajokban hiány van egy másik fontos növényi tápanyagban, a nitrogénben. Ez a hiány az oka annak, hogy a növények még akkor sem fognak kielégítő termést adni, ha foszforsavtrágyát adunk alájuk. A nitrogéntartalmú műtrágyák közül ma nálunk a legjobban hozzáférhető a kénsvavas ammóniák és a mézsnitrogén.

Szuperfoszfátból a legmegfelelőbbben kat. holdankint átlagosan 150 kg-ot adhatunk vetőszántás előtt elszórva az őszi kalászosok alá. Ha azonban sorbatrágyázó vetőgép áll rendelkezésünkre, ugyanezt a hatást sorba szórt 100 kg-mal is elérhetjük. Ha talajunk nitrogénszegény, adjunk vetőszántás előtt 60—70 kg kénsvavas ammóniákat vagy mézsnitrogént a vetőszántás előtt. A nitrogéntartalmú műtrágyáknál vigyázni kell arra, hogy sokat ne adjunk belőlük, mert a kelletnél jobban meghajtott gabona esős időben könnyen megdől, az érése megkésik és néhány forró nap hűtést eredményezhet.

Csupán csak a műtrágyáktól nem szabad mindent várni, hanem a termés fokozását alapos és jó termelő munkával is elő kell segíteni. Ugyanez közmondás annyira igaz, mint az, hogy «ki mint vet, úgy arat».

A műtrágya oszkerű használat, a jó talaj és vetőmunka már megalapozhatja a jobb termést, azonban azt teljes fokban csak akkor biztosíthatjuk, ha megfelelő növényfajta jó vetőmagját használjuk vetésre.

Ma már nem elegendhetünk meg 6—8 mázsa vagy ennél is kevesebb gabonatermésekkel, mert a nemesített és a helyi viszonyokhoz jól kiválasztott gabonafajta után műtrágyával és jó munkával kat. holdankint 14—16 mázsa magtermést is el lehet érni, sőt kedvező viszonyok közt a 20 mázsan felüli búzatermés sem ritkaságok.

Az elszórtan adott szuperfoszfát, kénsvavas ammóniák és mézsnitrogén trágyázó hatása két évre terjed, a sorba adott műtrágya után azonban csak egyéves trágyahatást várhatunk. A fenti két nitrogéntrágyát nem szabad sorba trágyázni, mert a fiatal növény közvetlen közelében annak apró gyökerezetere ártalmas hatású van.

Nézünk kicsit körül a jobb, nagyobb gazdaságokban és nem ritkán látni fogjuk, hogy kat. holdankint 20 mázsan felüli gabonatermésük is van. Ezért elmaradottnak kell azt a gazdát tekinteni, aki 10 mázsaival vagy ennél is kisebb eredmélle beéri. Gondolkozunk afelött, hogy mit jelent az, ha a magyar föld gabonával bevett terület holdankint 4—5 mázsaival kevesebbet terem, mint amennyit várni lehetne.

A műtrágyát azonban nem adják ingyen, azért pénz kell kiadni és a mai időben úgyis szűken álló pénz csak jó áruért adhat a gazda. Ezért ne vásároljuk a műtrágyákat a legelső utazónál, hanem forduljunk nagyobb — 50—100 mázsa — rendelésekkal a ma már szigorú törvényes előírásokkal kötött gyárakhoz, kisebb mennyiségeknek pedig a szövetkezetekhez, mezőgazdasági kamarákhoz. Legjobb azonban kisebb tételek rendelését összegyűjteni és a műtrágyát így nagyban vásárolni.

A műtrágyavásárlásnál nem szabad megfeledkezni arról, hogy azt a tápanyag alapjait fizetjük, vagyis a szuperfoszfátból a vízben oldható foszforsavat kg-onként. A nitrogéntrágyákat mázsánként fizetjük, de figyelembe kell venni azt, hogy hány % nitrogén van bennük, mert az értékesebb, amelyekben több a nitrogén. A műtrágyavételnél ki kell tehát kötni, hogy mibe kerül 1% hatóanyag és csak a hivatalosan megállapított százalékok után kiszámított árat fizessük. Nagyobb mennyiségek vásárlása esetén a foszforsav vagy nitrogéntartalmat valamelyik állami vegyvizsgáló állomáson ellenőriztessük.

Aki még nem használt műtrágyát, próbálja ki azt 1/2—1 kat. holdon, úgyhogy ennyire ad műtrágyát és ugyanilyen területet trágyázatlanul hagy. Ezek termésében látni fogja a különbséget és ennek alapján a következő évben sikerrel használhatja egész földjén a műtrágyát.

Újabbban többféle foszfor-savtartalmú műtrágyát hirdetnek (Reformfoszfát, Rhenanioszfát), ezek azonban még mineseleg kellően kipróbálva, azért jobb, ha a foszfor-savtrágyák közül a régi kipróbált superfoszfátot használjuk.

Az a gazda, aki igazán szereti földjét, nemcsak a termést fogja tőle várni, hanem a talajnak is ad valamit a jó ápoláson kívül és akkor a föld hálája nem fog elmaradni apóljója, a magyar gazda iránt.

Sertésorbánc. A nemesebb hússertés fajták elterjedése óta a sertésorbánc Magyarországon is gyakori. Nyaranta nagy veszteségeket okoz a süldők között. Megbetegeszenek benne a mangolicas sertések is. A betegséget bacillusok okozzák, melyek egyik évről a másikra is életben maradnak és a betegségnek nyaranta való fellépését okozzák. A nálunk gyakori vásározások, házálások, a döglött süldőket elhurcoló cigányok, a herélek és miskarólkák a betegséget egyik faluból a másikba is áthurocolják. Három hónapnál fiatalabb és évesnél idősebb állatok ritkábban betegeszenek meg. Egy-két napú bágyadtág után a beteg süldők hasa alja és combok felső felületére vörös lesz, amelyet ha megnyomunk a vörösség eltűnik, majd a nyomás megszűntével a vörösség újból előáll. Az állatok gyakran hánynak és hasmenősek. Az orbáncot a nem szakértő könnyen összetéveszti más betegséggel és annál inkább is állatorvoshoz kell fordulni, mert a betegség kezdetén a már orbáncos betegeket is meg lehet menteni és a többi állatok beoltásával az orbánc terjedését meg lehet gátolni. Olyan vidéken, ahol az orbánc évről-évre mutatkozni szokott, a malacokat az elválasztás után pár hét múlva kell beoltani és így egész évre védve lesznek az orbánc ellen. Ha a községben egyszerre többen is ojtának, akkor az ojtás is kevesebbe kerül.

Káposztalomoly. A szürkésbarna, tizenegy-tizenhat milliméter hosszú kis molylepkek első nemzedéke június végén vagy július elején szokott megjelenni. A hat-hét milliméter hosszú, orsó alakú és zöldszínű hernyói a káposztafélék (káposzta, repec, fehérmustár, kelkáposzta, karalábé stb.) levelének fonákán, ahol az erek kidomborodnak találhatók. Kártételük abban rejlik, hogy a leveleket foltoznak kirágják. Mikor a hernyók még fiatalok, akkor a leveleket csak lehámozzák, úgy, hogy a levél szímen levő szilárdabb szöveti réteget meghagyják. Azonban később e meghagyott vékony hártája is kiszakad. A második nemzedék szeptemberben, s ha nagyon hosszú az ősz, akkor még október vége felé egy harmadik nemzedék is megjelenhetik s végezheti a levelek előbb említett pusztítását, mitől a növények sínylődni fognak vagy egész el is pusztulnak. **Védekezés:** 1. E kártevők ellen két szálalékos thanatonnal (dohánylág) permetezzünk, de csak addig, míg a növények fiatalok, mert a közvetlen fogyasztásra kerülő káposztát könnyen megmérgezzhetjük vele. Fontos, hogy a levelek fonákját permetezzük, mert a hernyók mindig ott tartózkodnak. 2. A bőséges locsolással is eredményt érhetünk el, mert a sok víz a kártevő szaporodására igen kedvezőtlenül hat a káposzták fejlődését pedig siettetni fogja, miáltal a bajt esetleg ki is tudják heverni. 3. Minthogy e kártevő a keresztvirágú gyomokon (pásztorfáska, vadrepec stb.) is igen gyakori, ajánlatos ezeknek rendszeres irtása.

Szeptember a házikertben és gyümölcsösben. Spenótot, téli fejessalátát és tavaszi használatra zöldségnek való petrezselymet ebben a hónapban kell vetni. A korai káposztafélék fejei levághatók. A magról nevelt vöröshagymát felszedjük és száraz helyen széttergetjük, hogy megszikkadjon. A sárga mag-uborkákat összeszedjük és utóérsre ereszt alá meleg napra tesszük ki, úgyszintén a paradicsomot is. Az érett paprikacsöveket pedig felfűzzük és úgy aggatjuk az ereszt alá. A Szent Iván napja táján vetett uborkák szeptember elején kötnek legtöbbször. A télire való besavanyítandó uborkát, paprikát stb. is ebben a hónapban kell eltenni. Gyümölcsösben most érkezik a legtöbb gyümölcs, ezeket tehát szépen kézzel megszedjük és eladjuk a piacon vagy télire elraktározzuk, amikor is jobb árt lehet érte kapni. Szilvát aszalni és lekvárt főzni is most van az ideje. A gyümölcsök közül a legszebbek magvaít vetésre felgyújtjuk és homok közé elrejtézzük, hogy majd a tavasz folyamán elvethessük. Ha a gyümölcs lefogyott a fákról, a fák koronáit kitisztogatjuk, a sebhelyeket pedig oltóviasszal bekenjük. A kiültetendő fák gödrét megássuk. Faiskolában az alvószemzést lehet folytatni. Lugásokon a fürtök közül a szőlőleveleket kitordelejük, így a fűrtökhöz a nap heve jobban hozzá fér és edesebbre kiérnek. Virágoskertben az érő magvakat be kell gyűjteni. A felszabadult ágyakat az egész házikertben és faiskolában fel kell ásni

Traktor a fuvarozás szolgálatában. (Képpel.) A traktorok hazánkban is rohamosan terjednek. Nemcsak a nagy- és közép-birtokosok, hanem a tehetősebb kisbirtokosok is iparkodnak egy-egy kisebb traktor birtokába jutni. A főcél a traktorvásárlásnál az, hogy vele talajmivelést (szántás, fogasolás stb.) végezzenek. De a traktor alkalmas természetesen fuvarozásra is: a terményeket lehet vele a piacra szállítani, követ hordani az utak javítására stb. stb. Képzünk ilyen fuvarozó munkában mutatja be a traktort.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Községi szegődíjnyves kovács vagyok, köteles vagyok-e forgalmi adót fizetni? (5170. számú előfűzet.) — **Felelet.** Forgalmi adót köteles fizetni.

Kérdés. A földreform során házhelyet kaptam. Építéshez pénzem nincs, hova fordulhatok? (Egy hü előfűzet.) — **Felelet.** Forduljon a Kislakásépítő Szövetkezethez (Budapest, V., Nádor-utca 22.) vagy készpénz vagy építési kölcsön iránt.

Kérdés. A házi nyúlak szabad-e vizet adni? (Egy előfűzet.) — **Felelet.** Nemcsak szabad, de kell is a nyulat itatni, habár keveset iszik, különösen zóla eleség mellett.

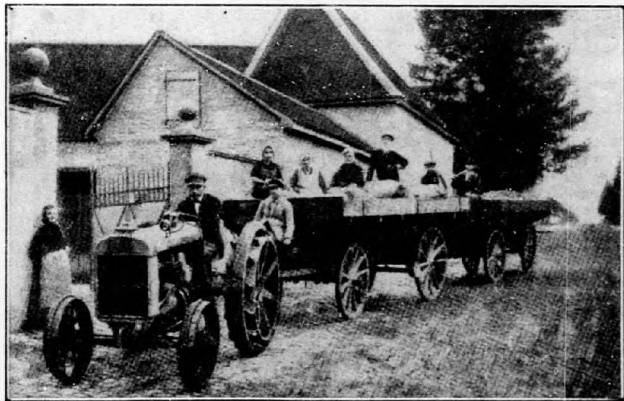
Kérdés. Fekete agyagos, sovány földemre jó volna-e műtrágya és mennyi kell belőle holdanként? (T. B., Jászládny.) — **Felelet.** Próbálja ki a műtrágyázást úgy, hogy egy hold búzának felére (egy fél hold) szórjon vetés előtt 70 kg. superfoszfátot és 30 kg. kénsavas ammoniakot, a másik felére semmit. Az eredmény meg fogja mutatni, hogy földjét érdemes-e műtrágyázni. Valószínűleg igen. Próbálja beszerezni a Mezőgazdasági Kamaránál Miskolcon.

Kérdés. Hol kaphatok pliszérozó-gépet? (Egy hü előfűzet.) — **Felelet.** Pliszérozó-gépet eladó cég nevét nem közölhetjük a lapban, miért is közölje címét és válaszlevelet küldjön.

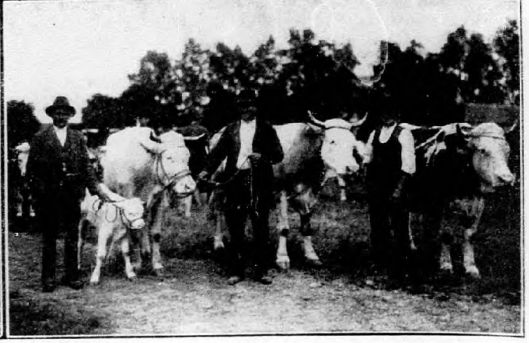
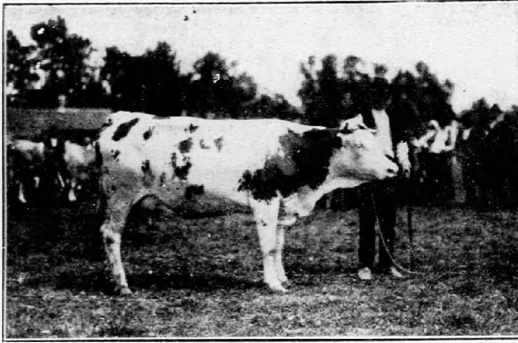
Kérdés. Babaképzőtanfolyamra hol kell jelentkezni? (Egy hü előfűzet.) — **Felelet.** A Babaképző Intézetben, Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca.

Kérdés. Milyen anyaggal tapasztják ki a tűzhelyet? (7552. sz. előfűzet.) — **Felelet.** Kályhaagyaggal, amelyet kályhástól vásárolhat. Ez tiszta sárga agyag. A tapasztás után az agyagot sóval kell behinteni.

Kérdés. Pilóta szeretnék lenni. Hová kell evégett fordulnom? (B. Márton.) — **Felelet.** Még fiatal ahhoz, hogy pilóta legyen. Nincs azonban akadályja annak, hogy valamelyik légiforgalmi vállalatnál vagy repülőegységben alkalmazást találjon és így majd ha kellő kort ér el és igen sokat tanul, azonkívül alkalmasnak is találják e nehéz foglalkozásra, teljesedhetik kívánsága. Mint vas- és fémpári tanulóknak, ezt a megoldást találjuk megfelelőnek, mert így szakmájában dolgozhat tovább.

A traktor a fuvarozás szolgálatában.

Képek a mohácsi tenyésztéskialkálításról.

Balról: Jung Ferenc palotabozsoki gazda első díjat nyert tehene. — Jobbról: Denke Dániel siklósi, Vild György babarci és Hergenroder József szajki gazdák első díjat nyert tehenei.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

A Faluszövetség kisgazdák számára kéthetes németországi tanulmányút rendez októberben.

A szövetség tavalyi olaszországi tanulmányútjának sikerén felbuzdulva ez év tavaszán háromhetes tanulmányútát szándékolt rendezni Németországba. Sajnos, a kedvezőtlen gazdasági és pénzügyi viszonyok a terv megvalósítását a tavasszal megúsították. Miután azonban a küszöbön álló magyar-német kereskedelmi tárgyalások igen kívánatosak lennének, hogy a két ország népe között fennálló gazdasági kapcsolatok keményítessenek, a szövetség ez év őszén tanulmányútját októberben akarja rendezni. A tanulmányút tartama ezúttal, a költségek kímélése céljából, csak tizenöt nap lesz. A tanulmányút összes költségei személyenként 5.000.000 koronát tesznek ki, mely összegben a vasúti jegy (gyorsvonat III. osztály), elszállásolás, étkezés, podgyások szállítása a pályaudvartól a szállodáig és a borzaválók bevitelét tartalmazzák. Miután a szövetség nagy súlyt helyez arra, hogy a tanulmányúton főleg művelődni akaró kisgazdák vegyenek részt, továbbá mivel a mai nehéz pénzügyi viszonyok mellett a tanulmányút költségei egy gazdára nézve igen nagy terhelést jelentenek, az anyagi kérdés legcélszerűbb megoldásának azt tartaná, hogy az egyes községek a legértelmesebb kisgazdát, aki alkalmas arra, hogy szerzett tapasztalatait falujában értékesíteni tudja, közöltségen, illetve a község terhére mintegy jutalmazásként küldenek ki a tanulmányútra. A tanulmányúton való részvétel jelentkezési határideje 1926 szeptember hó 15. napja. A részvételi díj fele a jelentkezéskor, a hátralévő összeg pedig szeptember hó 25-ig fizetendő le. Indulási időpont október hó 11. A tanulmányút folyamán érintendő városok: Berlin, Halle, Frankfurt am Main, München és Wien. Bővebb tájékoztatást a Falu Országos Földműves Szövetség (Budapest, V., Zoltán-utca 8.) nyújt.

Abauj-Torna vármegye jegyzői testülete lelkes állásfoglalása a Faluszövetség mellett.

Abauj-Torna vármegye Jegyzői Egyesülete augusztus hó 23-án közgyűlést tartott a Miskolc melletti *Topolca* fűrdőn, amelyen résztvett Abauj vármegyének minden jegyzője. A gyűlést Varga Gyula elnök nyitotta meg, majd Vencel Rezső egyesületi főjegyző terjesztette elő a bőséges tárgysorozatot, amely testületi ügyekben kívül a falufelújítás és adózás kérdésével foglalkozott. Szentimrőy Pál, Abauj-Torna vármegye alispánja a közügytatási tisztviselők hivatásának fontosságát hangsúlyozta. Varga Károly, a jegyzői egyesület központi kiküldöttje, a testületi szellem ápolásának fontosságáról tartott előadást. A Faluszövetség képviselőiben Baftay Mihály dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a falufelújítás kérdésével kapcsolatban a nép és az intelligencia közötti bizalmas viszony megteremtéséről, valamint a vezetők szociális tevékenységének szükségességéről tartott nagyhatású előadást. Abauj-Torna vármegye jegyzői testülete lelkes hangulatban határozta el, hogy a Faluszövetség nemzetmentő működésében a Szövetség vezetőségét a legodaadóbban fogja támogatni.

Újabb falusi egyesületek a Szövetség láboraiban.

Tudvalevő, hogy a falvakban működő különböző egyesületek munkája a nyári hónapok alatt, amikor a falusi embert legelső sorban az aratás, cseplés és a termés értékesítésének gondjai kötik le, szünetel. Hogy mégis mennyire szükségét érzik a falu vezetői a Faluszövetség áldásos működésének, ennek legjobb bizonyítéka az a körülmény, hogy még augusztus hónapban is egymásután érkeztek jelentések a központhoz az ország legkülönbözőbb vidékeiről, melyek örömmel szamolnak be azokról a lelkes hangú közgyűlésekről, melyeken a különböző egyesületek egyöntetű lelkesedéssel mondták ki a Faluszövetség tagegyesületeinek sorába való belépést. A legutóbbi két hét alatt a következő testületek léptek be a Faluszövetség tagegyesületi sorába: *Keresztéspöki Hitelészövetkezet, Jánoshida-Tótkéri Gazdakör, Kabai Gazdakör, Gyulai Földmunkás Szövetkezet, Kisújszállási Redemptus Közhirokkosság Legeltetési Társulata, Alattyáni Hangyaszövetkezet, Dunapentelei Hangyaszövetkezet és Zsirai Hangyaszövetkezet.*

A battonyai fiókszövetség műtrágya- és nemesített vetőmagokéja.

Csupán egy pár hónapja alakult meg a Faluszövetség battonyai fiókja s máris a legszebb eredményekről számolhatunk be. A battonyai fiókszövetség vezetősége: Kasza József, Molnár Mihály titkár és Filkner József menekült jegyző a megalakulás óta eltelt pár hónap alatt teljes erővel dolgoztak azon, hogy a faluszövetségi fiók beváltsa a hozzá fűződő várakozásokat, reményeket. Egyik legutóbbi összejövetelükön közös akarattal elhatározták, hogy ezentúl nemesített vetőmagot és műtrágyát fognak használni. Az elhatározás nem maradt csupán szalmaláng, hanem a gyűlést követően a fiókszövetség tagjai kétszáz mázsa nemesített vetőmagot és kétszáz mázsa műtrágyát rendeltek a vezetőség útján.

A Szövetség az ősi magyar láncokért.

A Faluszövetség, mely a magyar nép kedélyvilágának meg-nemesítésén és a faji sajátosságok megbecsüléséért is dolgozik, nagyobb szabású mozgalmat indított a magyar ősi tánc eredeti visszaállítás érdekében. Szakemberek összegyűjtötték a magyar-szék eredeti táncaira vonatkozó adatokat és ezek alapján igyekeztek a Faluszövetség megkonstruálni az igazi magyar *csárdást*. A csárdáson kívül még két tánc él itt-ott az országban: a *verbunkos* és a *kállai kettős*. Nem szabad megengedni, hogy ezek a táncok teljesen feledésbe menjenek. De kívánatos volna felújítani őseink egyik jellegzetes és elferdített táncát: a *sivages* táncot is, mint régi magyar tánckülönlegességet. A *palotásdancot*, mely ugyan még sora kerül nagyobb ünnepeleinkben, de idegen tanmesterektől átváltoztatott, toldott-foldott alakban, eredeti formájában kell újra divatba hozni. A *körmagyart* továbbra is szükséges volna fenntartani, mint mutatóes csoporthaték. A Faluszövetség az ősz folyamán a rendelkezésére álló eszközökkel igyeszik odahatni, hogy már farsangi báljaink az ősi magyar táncok visszaállításának jegyében folyjanak le. A szövetség az érdeklődőknek készséggel ad útbaigazítást, megküldi az egyes táncok pontos és részletes leírását, amelyek alapján azok betanítása könnyűszerrel történhetik. Akik a magyar tánc visszaállításának országos mozgalmaiban akarnak kapcsolódni, forduljanak a Faluszövetséghez (Budapest, V., Zoltán-u. 8.).

Mennyi tagdíjat kell fizetni a Faluszövetség tagjainak.

A Szövetség tagjai évente a Szövetség központi pénztárához fizetik be tagdíjukat, mely tagminőségük szerint a következő:

- Dísztagok** tagdíjat nem fizetnek.
- Alapító tagok**, amennyiben magánszemélyek, egyszersmindenkorra szóló **száz pengőt** tartoznak fizetni (1 pengő = 12.500 K).
- Vállalatok, cégek** vagy testületek egyszersmindenkorra szóló legalább **kétszáz pengő** befizetésével léphetnek a Szövetségbe.
- Törzstagok** évi tagdíja, amennyiben vármegyék, lakosainak számához mérten 300.000 lakosig 100 pengő, 300.000 lakoson felül minden újabb 100.000 lakos után 20 pengő. Amennyiben törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú városok, 10.000 főnyi lakosság után 100 pengő, 10.000-en felül minden újabb 5000 lakos után 20 pengő. Községek 600 főnyi lakosság után évi 5 pengőt tartoznak tagdíj címén fizetni, 600 lakoson felül minden megkezdett 100 lakos után újabb 1 pengőt 10.000 lakosig, 10.000 lakoson felül 1000-ként újabb 5 pengőt.

e) **Testületi tagok** (fiókszövetségek) a fiókszövetség pénztárához befolyt tagdíjából évente minden 100 tag után 30 pengőt tartoznak tagdíj címén a Szövetség központi pénztárához befizetni. 100 tagon felül minden újabb megkezdett 100 tag után 20 pengőt. A fiókszövetségek tagjai a fiókszövetség pénztárához évi 2 pengőt tartoznak befizetni fejenként. Mindazok a tagok, akik a fiókszövetségi tagságon felül a Szövetség központjához évi 5 pengőt befizetnek, mint rendes évdíjas tagok egyéb jogaik mellett megkapják a Szövetség hivatalos lapját, a *Vasárnapot* is. Szegényebb sorsú tagok évi tagdíját a fiókszövetség választmányá méréselheti vagy indokolt esetekben el is engedheti. Gazdasági munkások, zsellerek és szolgálatban állók tagdíja legfeljebb évi 1 pengőben állapítható meg.

f) **Rendes tagok**, amennyiben egyesületek, intézetek, vállalatok vagy társaságok, tagdíj címén 15 pengőt tartoznak fizetni évenként. Magánosok tagdíja, amennyiben nem tartanak igényt a Szövetség kiadványaira, évi 2 pengő, olyan évdíjas tagok, akik a Szövetség hivatalos közlönyét, a *Vasárnapot*-ot igénylik, évi 5 pengőt, akik a *Falu* című folyóiratot, évi 10 pengőt, akik mindkét kiadványt, évi 15 pengőt tartoznak tagdíj címén fizetni. Ifjúsági egyesületek, amennyiben a Szövetség kiadványaira igényt tartanak, tagdíj címén 7 pengőt fizetnek.

A Szövetség közlönyét, a *Vasárnapot*-ot az alapító-, törzs- és testületi tagok csak akkor igényelhetik, ha tagdíjukon felül évi 5 pengő előfizetési díjat is befizetnek. A *Falu* című folyóiratot a törzstagok és fiókszövetségek, mint a tagdíj járulékát díjmentesen kapják.

Kép a mohácsi tenyészállatkiállításról.

Kram János nagygyaradi (32. házszám) gazda első díjat nyert csodóré.

Az adonyi kiállítás megnyitásának programja.

A Faluszövetség szeptember 5., 6., 7. és 8-án *Adonyban* kiállítást rendez. A kiállítás megnyitásának ünnepélyes programja a következő: Szeptember 5-én, vasárnap; 10 órákor ünnepélyes szentmise. 11 órákor a kiállítás ünnepélyes megnyitása a rom. kath. templom előtt. Híszkegyei: Éneklő az adonyi iparos dalkör. *Meszleny* Béla járási főszolgabíró üdvözlő a megjelent vendégeket. A Faluszövetség és a kiállítás jelentőségének ismertetése. Előadja *Bodor* Antal dr. egyetemi magántanár, a Faluszövetség igazgatója. Ünnepi beszéd: *Mondja Csöngedy* Gyula prépost, nemzetgyűlési képviselő. A kiállítást megnyitja *Havranek* Antal dr., Fehér vármegye alispánja. Himnusz: Éneklő az adonyi iparos dalkör. — 12 órákor a kiállítás meglepetése. Állatbemutató és díjazás. *Fél 2 óra*kor közebebe. 4 órákor a járási leventecsapatok felvonulása és gyakorlatok bemutatása. 8 órákor *Kabay* Kálmán dr. zongoraművész hangversenyt rendez, *Hegyi* Rózi énekesnő és *Hieksich* Richárd karnagy közreműködésével. — Szeptember 8-án délután 4 órákor gyermekekézségszügyi és szépségverseny.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

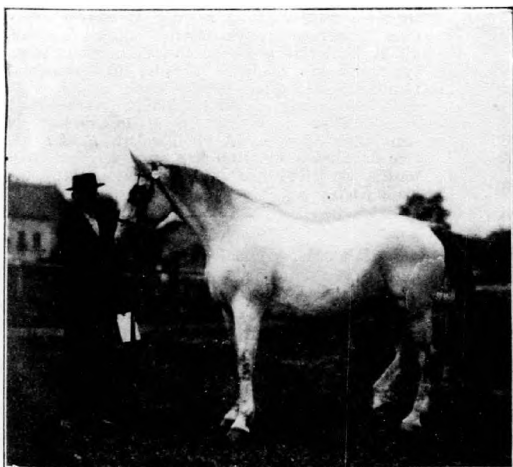
GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az egyiptomi gazdasági egyesület igazgatója Magyarországon.

Mint emlékeztet, *Mayer* János földművelésügyi miniszter a tavasszal Egyiptomban járt a kairói kiállítással kapcsolatban, hogy szorosabb gazdasági kapcsolatot teremtsen a két ország között. Most ugyanezzel a céllal Magyarországon járt az egyiptomi országos gazdasági egyesület igazgatója, *Fuad Abadija* bej. Az egyiptomi gazdasági szakember egy újságíróval folytatott beszélgetése során elmondotta, hogy a budapesti mezőgazdasági múzeum pártalan és egyedülálló a maga nemében. Nagyon sokat tanult a múzeumban. Nagy elismeréssel emlékezett meg a magyar állami birtokokon folyó gazdálkodásról és az állattenyésztésről és általában a magyar mezőgazdasági kultúráról. Elmondotta, hogy a magyar és az egyiptomi termelési rendszer között sok hasonlóságot talál, de a magyaroknak jobb dolguk van, mert az Isten ad elég esőt, míg náluk állandó öntözésre kell berendezkedni.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara mintaszőlő- és gyümölcs-telepei.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a földbirtokreform-törvény végrehajtása kapcsán Kaposvár határában közel tíz holdnyi területet kapott, amelyben konyhakertet, szőlő- és gyümölcs-mintatelepeket állít fel és ezzel kapcsolatban állandó és rendszeres tanfolyamokat rendez. A mintakonyhakertet már elkészült. A kétholdas szőlőtelep munkálatait szeptember folyamán kezdik meg és ugyanakkor készítik elő a mintagyümölcs-telepet, amely még az ősz folyamán elkészül.

Kép a mohácsi tenyészállatkiállításról.

Kresz Ferenc nemethelyi gazda első díjat nyert Noniusz-tájfajta kancája.

A Nemzeti Bank leszállította a kamatlatát.

A Nemzeti Bank főtanácsa 1926. évi augusztus 25-én tartott rendes havi ülésében 1926. évi augusztus 26-án kezdődő hatályaival a bank által aváltok, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámitolásánál alkalmazott kamatlatát 17 százalékról 6 százalékra és a népszövetségi kölcsön kötvényeire adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlatát 7 és fél százalékról 6 és fél százalékra szállította le.

Az állami pénzverő megkezdte a régi ezüst-, nikkell- és bronzpénzek vásárlását.

Az állami pénzverő augusztus hó 30-án saját telepén (Budapest, Üllői-út 102.) megkezdte a január elsejével törvényes fizetési eszköz jellegüket elvesztő 5, 2 és 1 koronás ezüstérméknek, továbbá a 20, 10, 2 és 1 filléres váltópénzerméknek megvásárlását. A pénzverő az 1 és 2 koronás ezüstérmék kilogrammjáért 1 millió 178.300 papirkoronát, az 1 forintos és 5 koronás ezüstérmék kilogrammjáért 1 millió 270.000 papirkoronát, a 20 és 10 filléres nikkellérmék kilójáért 50.000 K-t, a 10 filléres alpacarérmék kilójáért 19.000 koronát, végül a 2 és 1 filléres pénzek kilogrammjáért 24.000 papirkoronát fizet. A beváltás végső határideje szeptember hó 30-ika.

Gazdavédelmi Állandó Bizottság alakult a kartellek ellen.

Az elmúlt héten az Országos Mezőgazdasági Kamara kezdeményezésére nagyjelentőségű új agrárszervezet szükségességét mondták ki az egyre jobban elhalatlasodó kartellérdekeltségek erőszakos diktatúrája ellen. Az ülésen Almássy Imre gróf terjesztette elő az Országos Mezőgazdasági Kamarának a kartellkérdésben eddig kifejtett akcióját és azt a tervzetet, amely konkrét formába önti a *Gazdavédelmi Állandó Bizottság* szervezetét. Ismertette az új szervezet előkészítésére folyamatban lévő szervező munkát, amely máris olyan érdeklődést keltett, hogy nemcsak az egyes gazdaságok, hanem az egyes szervezett gazdaságok csoportosítására is számítani lehet. Almássy Imre gróf rámutatott arra, hogy az Országos Mezőgazdasági Kamara már *több ízben kérte a kartellek állami felügyelést* s miután megvan a remény rá, hogy illetékes helyen ezt a kérdést sürgősen megoldják, az állami beavatkozás munkáját meg fogja könnyíteni a *Gazdavédelmi Állandó Bizottság* működése. A bizottság munkája ki fog terjedni az összes, a gazdák érdeklő tömegfogyasztási cikkek területére. Tagjai lesznek az új szervezetnek az összes központi agrártársadalmi intézmények vezetőségei, továbbá azok az agrárszövetkezetek is, amelyek a kartellek túlhatalmával szemben szintén beilleszkednek a gazdavédelem munkájába.

Évzáró vizsga a somogyiszentimrei földmivesséiskolában.

A somogyiszentimrei földmivesséiskolában Szent István napján tartották meg az évzáró vizsgát. A vizsgán a földmivességi minisztérium képviselőjében *Torday László* gazdasági tanár elnökölt. A vizsgázó tanulók minden kérdésre meglepően szabatos és kimerítő választ adtak. A földmivesséiskola tanulói önképző gazdaságot is tartanak fenn, melynek ünnepélyes ülése a vizsga napján délután volt. Az ünnepélyes gazdaköri ülés után *Tiboly Sándor* II. éves tanuló, gazdaköri elnök ismertetett a gazdakör tevékenységét. *Prikkel Sándor* II. éves tanuló a lötenyészetről, *Martin Ferenc* II. éves tanuló a bitorheretermelés fontosságáról tartott előadást.

Kép a mohácsi tenyészlátalkiállításról.

Jobbrol-balra: Ant Antal lovászhetényi, Póra János kékesdi, Hergenroder János szederkényi, Friedrich János palotabozsoki, Friedrich Ferenc palotabozsoki, Gyulás Ferenc kékesdi, Kerner József palotabozsoki, Müller Ádám hercegzsabari és Kungl Mihály lovászhetényi gazdák díjat nyert bikáikkal.

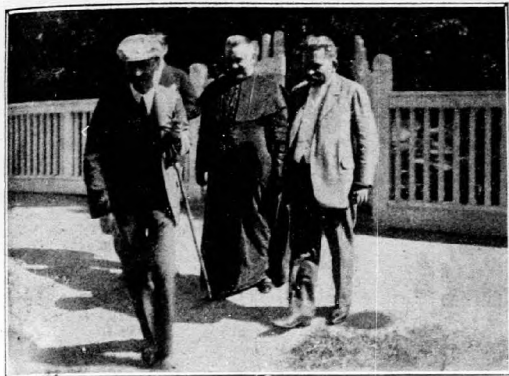
Hivatalos termésjelentés.

A földmivességi miniszter legutóbbi termésjelentése szerint a multkor becsléssel szemben mind a négy kalászos terménynél gyarapodás mutatkozik. Ezzel ellentétben a minőség több helyen gyenge s emiatt a hektoliterenkénti súly kissé alacsony. *Búzából* holdanként 7.57 mm, vagyis összesen mintegy 18,766.300 mm a folyó évi valószínű termés. A mult év hasonló időszakában mintegy 18,058.000 mm volt a várható bázatermés. *Rozsból* kat. holdanként 6.45 mm, vagyis összesen mintegy 7,718.000 mm a folyó évi valószínű termés. A mult év hasonló időszakában mintegy 7,842.300 mm volt a várható rozstermés. *Árpából* kat. holdanként átlag 6.84 mm, vagyis összesen mintegy 4,899.300 mm az idei valószínű termés. A mult év hasonló időszakában 4,830.700 mm árpartermésre számítottak. *Zabból* kat. holdanként 7.29 mm vagyis összesen mintegy 3,678.200 mm a folyó évben várható valószínű termés. A mult év hasonló időszakában 3,322.400 mm volta várható zabstermés. *A tengeri szára* túlnyomó részben magas és erőteljes és sok száron két-három cső is képződött. Tekintve azonban, hogy a fejlődés sok helyen megkészt, a szép terméskültségek megvalósulására csak kedvező és hosszú meleg ósz melett számíthatunk. Kat. holdanként 11.63 mm, vagyis összesen mintegy 21,709.900 mm tengeritermés várható. A mult év hasonló időszakában 23,622.000 mm volt a várható tengeritermés. A *burgonya* fejlődésére a sok csapadék után beálló melegebb időjárás jó hatással van. Összesen mintegy 20,000.555 mm burgonyatermés várható. A mult év hasonló időszakában 23,599.300 mm burgonyatermést vártak. A *cukorrépa* fejlődését a június esős időjárás, majd az ezt követő szárazabb és melegebb augusztusi idő nagyon elősegítette. Összesen mintegy 14,539.000 mm cukorrépa termés remélhető. A *takarmányrépa* a cukorrépaéhoz hasonlóan a csapadékokra erőteljesen fejlődik. Jó termés ígérkezik. A *kerti veteményekre* az esős időjárás kedvező volt s általában jó termés adnak. A *paprika* igen jöminőségű és bő termés ad. A *vöröshagyma-fejek* szép nagyok és bab szedése és cséplése folyamatban van. A termésredmény jó. A *kombóli* jó termés várható. A *köles* és *tatarika* még sűrű és erőteljes. A *cirok* szépen fejlődött, hosszú szakálla és magas szára van. A *kender* és *len* nyüvése és át-társa folyamatban van. A termés jónak mondható. A *dohány* törését megkezdte. A levelek szépek és fejlettek s általában jó termés ad. A *gyümölcsök* között a sok eső folytán sok rothadt van s a gyakori szelek sokat levernek. Mennyiségre nézve helyenként még elég jó termés mutatkozik ugyan, a minőség azonban általában gyenge, mert a sok eső miatt sok gyümölcs izetlen. A *szőlő* beérését az állandó, ködös, viharos, esős időjárás a legtöbb helyen erősen hátráltatja. A peronoszpóra és a szőlőmoly egyes helyeken még mindig pusztít. Ugy minőségileg, mint mennyiségileg általában gyenge termés várható.

Állat- és terménykiállítás volt Mohácson.

A szomorú emlékü mohácsi csata negyvenháziké elfordulója alkalmából Mohácson tartott ünnepségek és kiállítások sorozata augusztus 20-án vette kezdetét a Baranyasármegyei Gazdasági Egyesület által rendezett állat- és mezőgazdasági terménykiállítással. A tehének és bikák csoportjában igen szép anyag volt együtt. Az állatkiállítás *lőcsoportja* csak a kisgazdák meglevő anyagára szorított. A bemutatott loányag nagy része a németbolyvidéki Nönius tájfajtából került ki. A lódíjazást a kisgazdafogatok ügétőversenyegészítette ki, amelyben az első díjat *Demchard* Henrik, a II. díjat *Kresz* Ferenc, a III. díjat *Guth* Ödön nyerte el. Az állatkiállítás napján nyílt meg a többi kiállítással együtt a mezőgazdasági terménykiállítás. A kiállításokat *Fischer* Ferenc dr. főispán nyitotta meg nagy és előkelő közönség jelenlétében, amely megtekintette az állatkiállítást is.

Halálozás. *Vasadi Balogh* Lajos gyuró-kuldi református lelkész, a vértessaljai egyházmegye tanácsbírája, Fejér vármegye törvényhatóságának tagja, volt lapszerkesztő, életének nyolcvanadik, lelkészkedésének ötvenötödik évében augusztus 26-án Budapesten meghalt. A kiváló tudású, nagyérdemű lelkész halála nemcsak egyházának, hanem az egész magyar társadalomnak is vesztesége. Augusztus 28-án délután 3 órakor temették el igen nagy részvét mellett Gyurón. Az elhunytat két leánya és fia, *Vasadi Balogh* György nemzetgyűlési képviselő, a «*Vasárnap*» társszerkesztője, gyászolja.

Kép a Fonyód-bélatelepi politikai megbeszélésről.

Bethlen István gróf miniszterelnök a tanácskozás után távozik Ripka Ferenc budapesti főpolgármester villájából. A miniszterelnököt Vass József miniszterelnökhelyettes és Ripka Ferenc kísérik autójához.

A mohácsi csata emlékünnepe. Augusztus hó 29-én, vasárnap, kezdődött meg a mohácsi vész négy százéves évfordulójának országos ünnepe, amelyen a hivatalos Magyarország hódolt a négy évszázaddal ezelőtti elhullott magyarok diós emléke előtt. Mohácson harmincezer ember vett részt a gyászünnepeken, a város zászlódiest ültött és az utcákon ezrekre menő közönség hullámozott. Az épülő fogadalmi templom szentélyének helyén oltárt építettek, mellette dízsátor állott, amelyben helyet foglalt a *kormányzó*, *József*, *József Ferenc* és *Albrecht* királyi hercegek, *Anna* királyi hercegasszony, a pápai nuncius, *Klebsberg* kultuszminiszter, *Scitovszky* házelnök, *Alypa-Papp* Sándor altábornagy és számos nemzetgyűlési képviselő. Az ünnepi szentmisét *Zichy Gyula* gróf érsek pontifikálta, majd fényes pápi segédlettel megáldotta az épülő fogadalmi templom alapkövét és utána beszentelte a templom ajtaját. A tábori mise után *Klebsberg* Kunó gróf kultuszminiszter beszélt, majd a Dunán váró hajók és monitorok a közönséget a Csele-patakhöz szállították. Az ünnepélyt *József Ferenc* királyi herceg nyitotta meg, utána *Pekár Gyula*, majd *Huszrev* bej török követ török nyelven mondott beszédet, amelyet Dzszevad Osman sajtó-attasé tolmácsolott. «Az a tény — mondotta többek között, — hogy én a nagy nemzeti ünnepélyre meghívást kaptam és mint a török köztestület követe politikai hátsó gondolatoktól menten itt megjelenem, erkölcsi kiengesztelődést jelent és e nemes, lélekemelő kezdeményezés arany betűkkel lesz megörökítve úgy a magyar, mint a török nép történelmében.»

A kormányzó a következő beszéd kíséretében helyezte koszorúját az emlékműre:

— Hosszú, nehéz idő mult el, amíg újra megindult a vérkeringés az ország megcsönkített, elernyedt testében és újra életre kelt a nemzet. Az egykori ellenségből jóbarát lett. A két ősi rokonság közötti ellentétek elsimultak és helyükbe lépett a megértő barátság és a kölcsönös meleg rokonszenv. Attól a jóbaráttól viszont, akivel oly soká fűzött össze minket a déli végeken a közös védekezés életbevágó érdeke, utóbb, sajnos, mélyreható ellentétek választottak el. Hiszem és remélem, hogy itt is hamarosan visszaterhet a régi barátság és megértés.

A kormányzó szavai végeztével elhelyezte koszorúját, amelynek szalagján a következő felirat volt: «*I. János király öfelsége és vitézi emlékének Magyarország kormányzója.*»

A kormányzó után *József*, *Albrecht* és *József Ferenc* királyi hercegek, *Klebsberg* Kunó gróf a kormány nevében, *Scitovszky* Béla a nemzetgyűlés, *Huszrev* bej a török követség, *Jánky* Kocsárd a honvédség nevében tettek koszorút az emlékműre.

A pusztaföldvári és szentornyal hősök emléke. Az elmúlt héten leplezték le nagy ünnepségek keretében *Pusztaföldvár* község száznegyvennyolc hősi halottjának emlékszóbrát. A szobornál *József* királyi herceg mondott nagy hatást keltő beszédet. *Kovacsics* Dező főispán szavai után a leventék, vitézek és a volt katonák díszmenetben vonultak el a királyi herceg előtt. *Pusztaföldvárról* *József* királyi herceg Szentornyára hajtattott, ahol leplezték a község százhuszonnyolc hősi halottjának emléktábláját. A királyi herceg itt is nagyhatású beszédében méltatta a hősök érdemeit. Az ünnepi beszédet *Pálffy* Béla apátplébános mondta.

Bárány István legyőzte Arne Borgot. A Budapesten megrendezett Európa-úszóbajnoki viadal legnagyobb izgalommal vált versenyre az egri *Bárány* Istvánnak és a világhírű svéd *Arne Borg*nak találkozása volt a 100 méteres gyorsúszásban. A versenyt óriási közdelem után az egri fiú nyerte meg *x p o r m p -e s i d o v e l*. A 100 méteres hátúszóversenyt is magyar fiú, *Bartha* Károly nyerte meg, a külföldiekből álló zsűri azonban felháborító elfogultsággal diszkvalifikálta őt s helyébe a legyőzött német *Fröhlichet* jelentette ki elsőnek. A 4 x 200 méteres stafétában második helyen végeztünk a németek mögött s a svédek előtt, *vizipóló-csapatunk pedig nagy fölényrel legyőzve a németeket, belgákat és svédeket, veretlenül nyerte meg Európa vízipólóbajnokságát.*

Gazdaköravatás Tiszasüllyön. Tiszasüly község Vallyontanyi csoportjának ifjúsági és gazdaköre új helyiséget építtetett, amelyet az elmúlt vasárnap avattak fel ünnepi keretek között. Az egyházi megáldást *Wengritzky* Konrád pápai káplán, tiszasülyi plébános végezte, aki lendületes beszédben méltatta a tanyai gazdak áldozatkészségét és *Muhi* Mátyás tanítónak az egyesületi helyiség létesítése körül kifejtett buzgó fáradozását. *Lengyel* Károly főjegyző vezetésével a helybeli és környékbeli tisztviselői kar csaknem teljes számmal vett részt az ünnepélyen, amelyet este kétszázteritkes lakoma, majd tánc követt.

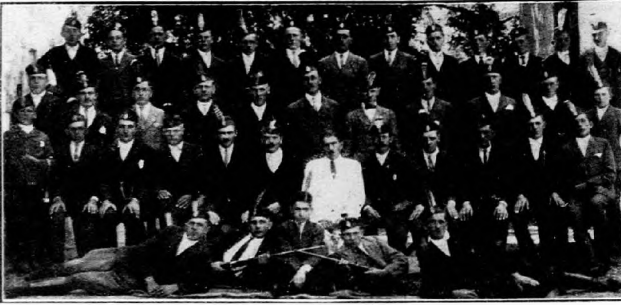
A sorozatos szerencsétlenségeket kommunista bünszövetkezet követi el. Az utóbbi időben az Európaszerte felbukkanó kommunista bűncelekmények azt a tervet vetették felszínre, hogy a különböző államok rendőrhatalmái nemzetközi kapcsolatot létesítsenek egymás között. A legutóbbi nagy amerikai löporrobbanás, a csepeli katasztrófa, a Németországban felszerelt vasuti sínek azt bizonyítják, hogy az egész világra kiterjedő nagyarányú kommunista bünszövetkezettel állunk szemben, melyet Moszkva irányít. Az európai államok rendőrhatalmái azzal a tervvel foglalkoznak, hogy nemzetközi kapcsolatot létesítsenek a kommunista ügyek kinyomozására.

Megnyílt a kézműipari tárlat. A múlt héten nyitotta meg *József* királyi herceg az Iparcsarnokban rendezett országos kézműipari tárlatot, amely valóságos seregszemléje a magyar iparnak, mert minden ágával képviselve van a kiállítás dísz anyagában. A tárlat egyik legnagyobb érdekessége a „Mesterségek utcája”, ahol maguk az egyes mesterek mutatják be huszonnégy különböző iparág termelését.

Riza kán,

Perzsia új uralkodója, aki alacsony sorsból küzdötte fel magát a trón birtokosává.

A völceji leventék.

Forgalomba került a pengőfelülbélyegzésű bankjegy.

A pengőérték népszerűsítése és az új számításra való átmenet megkönnyítése céljából a Magyar Nemzeti Bank az 1000 korona és ennél nagyobb névértékű államjegyek egy részét 1926 augusztus 25-étől kezdődőleg pengőérték megjelöléssel látva hozza forgalomba. Az említett törvényekben előírt átszámításnak megfelelően az 1,000,000 koronás államjegy 80 pengő, az 500,000 koronás államjegy 40 pengő, a 100,000 koronás államjegy 8 pengő, az 50,000 koronás államjegy 4 pengő, a 25,000 koronás államjegy 2 pengő, a 10,000 koronás államjegy 80 fillér, az 5000 koronás államjegy 40 fillér és az 1000 koronás államjegy 8 fillér megjelöléssel látattak el. Augusztus 25-én több mint százmilliárd értékű pengőjelzéssel ellátott bankjegy került a Nemzeti Bank budapesti főpénztára révén forgalomba, természetesen a vidéki pénztárak is megkezdtek ma a felülbélyegzett bankók kibocsátását. Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a pengőjelzésű bankjegyek forgalombahozatala nem jelenti a régi bankjegyek bevonását, mert ez a felülbélyegzés csupán azt a célt szolgálja, hogy a közönség hozzáférjen a pengőértékben való számoláshoz. Előreláthatóan azonban fognak akadni olyanok is, akik mások tudatlanságára vagy hiszékenységére számítva, azt fogják hiesztelni, hogy a felülbélyegzett bankjegy többet ér, mint a felül nem bélyegzett. Az ilyen csalókat legjobban egyenesen lefűlelni, és csendő- vagy rendőrkézre adni.

Katolikus emléknep Mohácson. A négy százéves emléknépp alkalmából augusztus hó 27-én katolikus emléknepot tartottak Mohácson, amelyre *Némethy, Dunaszekcső, Bár, Lányosok, Lakócsa, Himesháza, Gerés, Püspöklak, Kalocsa, Baja, Paks, Dunaföldvár, Nagyrivár* katolikusai nagy tömegben vonultak fel. A nagygyűlés tábortól kezdődött, amelyet *Virágh Ferenc* püspök mondott. Mire azt *Frey János* apátplébános nyitotta meg a nagygyűlést, amely táviratban üdvözölté a pápát, a kormányzózt és *Csernoch János* hercegprímást. *Margitai Lajos* polgármester üdvözölte beszéde után *Huszár Károly*-t, a nemzetgyűlés alnöke, *Haller József* nemzetgyűlési képviselő, *vitéz Szigethy-Szeifert Sándor* tábornok mondtak beszédeket, majd *Virágh Ferenc* püspök szólalt fel és a Mohácson építendő fogadalmi templom nagy jelentőségét ismertette, áldozatkészségre hívta fel a hívőket.

Kübekházán kihirdették az uzorastatáriumot. Kübekháza községben a rossz termés és az elemi csapások után olyan nagy mértékben lépett fel az uzor, hogy a község képviselőtestülete az uzorastatárium kihirdetését kérte az igazságügyminisztériumtól. Most érkezett meg a minisztériumból a leirat, amely Kübekházára vonatkozóan hivatalból üldözendő bűncselekménnyé minősíti az uzoravészt és elrendeli Kübekháza község területére az uzorastatáriumot.

A magyar honvédség új egyenruhája. A honvédelmi miniszter előterjesztése alapján a kormányzó elrendelte a katonai formaruhák módosítását olyképen, hogy azon jobban kidomborodjék a nemzeti jelleg. A Bocksay-kalpag és a hosszuszabású atilla megszűnik, helyette prémes kucsmát és régi szabású atillát ír elő az új rendelet. A lehajtott gallér helyett álló gallér lesz és a köpeny begombolt állapotban is látni engedi a rangfokozatot. A tisztek zubbonyán a jobboldalon a vállszíjat tartó vállszínör viselendő.

Bonyodalmak a trianoni szerződés miatt egy gazda életében. Furcsa bonyodalmakat idézett elő ifjabb *Valjó* András gazda életében a trianoni békeszerződés. Amikor *Valjó* a háború kitérősekor bevonult katonának, a «Bábaszölő ferges dülője» címet viselő telkét, mint anyai örökséget apja kezelsére bizta. Az öreg *Valjó* ötven koronát adott a fiatalnak és ezt az összeget betáblázták a telekre. A fiú írást adott arról, hogyha nem jönne haza, akkor nemcsak mint haszonélvezet, hanem mint örök tulajdon apjára száll a telek. A háborúból hazajött a fiatal *Valjó* és a megszállott *Düsenjón* telepedett le, ahol meg is nősült. Apja ottmaradt a régi pátriában. Amikor később *Valjó*, felesége ösztönzésére, a telket hatmillió koronáért eladta és az új gazda tulajdon jogát meg akarta kebelzetni a telekkönyvbe, kiderült, hogy a telek az idősebb *Valjó* nevében áll. Mivel az öreg nem akart belemenni az eladásba, az új tulajdonos család címén feljelentette a fiatalabb *Valjót*. Két hónapig ült is már a fiatelemler, amikor a tárgyaláson kiderült, hogy a telek az övé volt és a zavart az okozta, hogy a trianoni szerződés folytán zavaros állapotok teremtődtek a telekkönyvi hivatalban és az öreg jegyző elhunytával senki sem ismerte ki magát a telekkönyvben. A bíróság ifjabb *Valjót* fel is mentette és most a felmentő ítéletet a tábla is helybenhagyta.

Nyomorban halt meg Kossuth nővéreinek leánya. A Kossuth-család két még életben lévő tagját, *Ambrozovits Lajos*né és fiát, *Ambrozovits Lajos* volt főispánt, néhány nappal ezelőtt az egyik külvárosi kis szállodában a legnagyobb nyomorban, betegben találtak. A nyolcvannégy éves matróznál nagybeteget fiatal együtt a Telep-utcai kórházba szállították, azonban az öregasszonyon segíteni már nem lehetett, mert röviddel utóbb már meghalt. Tekintettel arra, hogy sem az elhunytak, sem pedig fiának semmi vagyona nincsen és mind a ketten a legrettenetesebb nyomorban éltek, *Kossuth Lajos* nővére leányának temetéséről a jóváros gondoskodók és az elhunytak a Kossuth-mauzóleum közelében ingyen sírhelyet adományoz.

Új vasút az Alföldön. Hetek óta nagyban dolgoznak a mérnökök a *Dunapataj-Kalocsa* között létesítendő új vasúti vonal pályájának kijelölésén. A munkát vezető főmérnök kijelentése szerint a felméréseket hamarosan követni fogja a közigazgatási bejárás és a kisajátítás lefolytatása, úgyhogy még ez év őszén megkezdik a pálya és az állomási épületek építését, mely esetben már a jövő tavasszal megindulhat a vonatok közlekedése az új útvonalon. A tervek szerint Budapesttől Kalocsáig motorkocsikkal bonyolítanak le a közlekedést.

Zrínyi Ilona pamlaga. *Herz* Miksa gálzseici ügyvéd lakásának berendezése közben értékes történelmi lelete bukkant. A kamrából egy régi kerevetet akart kivinni. A kerevet aljában 1640-ből származó írásk voltak, melyek szerint a pamlag *Zrínyi Ilona fejedelemasszony tulajdonosa volt*. A kerevetet *Herz* nagyatya *Luzinszky Pál* báróttól kapta.

Krompecher Ödön egyetemi tanár öngyilkos lett. *Krompecher* Ödön dr. egyetemi tanár, aki hosszabb idő óta betegeskedett, *Ménesi-úti villájának első emeletéről levetette magát* és a *Vereblyi-klinikán, ahová beszállították, meghalt*. Mással év előtt súlyos betegség támadta meg az egyetemi tanárt, amely tönkretette idegét. Állapota nagyon súlyos volt és ágyhoz kötötte. A tanár a múlt héten ereje végső megfeszítésével felment az emeletre, ahonnan levetette magát. Hátréncen eltört és a klinikán, ahová beszállították, nem tudták megmenteni. *Krompecher* a kórhoboncban intézet igazgatója volt, nevé tudományos körökben külföldön is jól ismerték. Ez idén kapta meg az Akadémia nagydíját a rák-kutatás terén kifejtett tevékenységéért. Tragikus halála széles körben öszinte részvétet keltett. Szombaton temették el a farkasréti temetőben nagy részvét mellett.

Nem szabad verni az asszonyt. Egy makói földműves, az tartván, hogy az asszonyt verve jó, mindennap elpáholta a feleséget, végül is elkergette a háztól az asszonyt, utána pedig válókerevetet adott be ellene. A törvényszék és a tábla elutasította keresetével a férjet, aki a Kúriához fellebbezett, de ott is hasonlóképpen járt. A legfelsőbb bíróság foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy van-e joga a férjnek a feleséget megverni vagy sem? — *Kimondotta, hogy a férj családji jogosultsága a feleséggel szemben nem terjed odáig, hogy őt testileg megfegyhessze.*

Huszonegy galiciai kérés a rendőrség. Az idén háromszáz galiciai zsidó kert határátelési igazolványt, hogy Sátoraljaújhegyen *Turtelbaum* csodarabbi sírját meglátogathassa. Az engedélyt meg is kapták, de a kététheti tartózkodási engedélyt letelte után huszonegyen itt maradtak és szétszedték az országban. A rendőrség most széleskörű nyomozást indított ellenük. Felalásuk esetén természetesen nyomban kitoloncolják a lebegőtínusz kaftánosokat.

Táblai ítélet a frankpörben. A frankpörben immár a táblai ítélet is elhangzott. A Tábla helybenhagyta a büntetőtörvényeszek által *Nádossy* és *Windischgraetz* hercegre kirótt *négyévi fegyház-büntetését*. *Andor Endrét* és *Schwetz Tibort* hat-hat hónapra börtönre és egy-egy millió korona pénzbüntetésre, *Winkler Istvánt* három-három hónapra és egymillió korona pénzbüntetésre ítélte. *Rába Dező* másfél évi börtönbüntetését egy évre szállította le s másfél évi börtönre csökkentette a *Gerő Lászlóra* kirótt két évi fegyház-büntetését is. *Hadla, Ágoston* és *Velössy* büntetését ellenben súlyosbította, mert az elsőfokú ítéletben megszabott két hónap helyett hat-hat hónap börtönbüntetésre rótt rájuk.

Aratók és rendőrök harca az egrí pályaudvaron. Az egrí vasúti állomáson több részlelt munkás valóságos ütközetet vívott a rendőrökkel. Az aratók öszezestek az osztozkodáson, majd közös erővel az őket szétválasztani akaró rendőrökre támadtak s hamarosan lefegyverezték őket. A segítségül érkezett újabb rendőrcsapat csak hosszas harc árán tudta ártalmatlanná tenni a munkásokat, de addig több rendőr és több verekedő legény is megsebesült. *Húsz aratót elfogták.*

Betörőt fogott egy bátor leány. *Szép József* hőmezővásárhelyi kereskedő raktárában az utóbbi időben sorozatos lopások történtek. A kereskedő családja éjjelenként felváltva állt őrt az udvaron, hogy elcsíphesse a tolvajait. Tegnap éjjel a kereskedő huszonhárom éves lona leánya örködött. Egyszerre csak észrevett egy sötét alakot, amint besurrant a kamrába. A leány hirtelen rácsapta a kamara ajtaját, a betörő azonban dulakodni kezdett a leánnyal, akinek jobbkézét is megharapta. A bátor leány mindaddig fogvartartotta a betörőt, amíg a házbeliek előjöttek és lefűltek az éjszakai rablót. Kiderült, hogy *Rostás Sándor* cigánylegény a rabló, akit a rendőrség letartóztatott.

Hogyan tört le Csang-Cso-Lin kínai tábornok a valutaspekuláció? *Csang-Cso-Lin* kínai tábornok Mukdenben tizenegyet kínai bankárt kivégeztetett, mert a bankárok valutaspekulációt űztek. A sarga valutaspekulánsok olymódon végeztek ki, hogy a koponyájukba löttek, azután holtestüket közszemlére tették ki. A kegyetlen, de hasznos szigorúság egyszerűbe megszüntette a további üzlemléteket a valutával.

Meghalt a világ legkövérebb embere. A minap halt meg a georgiai *Wayrosson* egy *Brinson* nevű ember, aki a világ legkövérebb embere volt. Hajójásai úgynevezett *Mr. Brinson*, aki 192 centiméter magas volt és 600 fontot, *tehát majdnem 300 kilót nyomott*. *Brinson* minden ruhaneműjét, fehéreneműjét, keztyűjét, kalapját és cipőjét mérték után készítette és külön koscsit építtetett magának, amelyen négyezer olyan széles ülőhelyek voltak, mint más koscsin. Egészen külön bútorokat is készíttetett magának *Brinson*, mert hiszen a közönséges székek és a közönséges ágyak lezakadtak volna hatalmas súlya alatt. Hatvannégy éves korában halt meg gutaütés következtében.

Az akasztófa alól vitték vissza cellájába. *Krausz Anna* gyermekgyilkos hivatalnoknő a varsói törvényszék halálra ítélt. Már mindent előkészítettek a kivégzés végrehajtására, a leányt kivégezték az akasztófa alá, amikor a bíró elrendelte a cellájába való visszavezetést. Az történt ugyanis, hogy a vádlott védője az utolsó percben kegyelmi kérvényt nyújtott be, melyet a bíróság pártolónak tejesített az államfő elé.

A világ levélforgalma. A nemzetközi világposta egyesület legutóbbi statisztikájából kitűnik, hogy százmillió levelet kézbesítenek naponta a világ postáira. A legtöbb levelet Amerikában kézbesítik. A levelezőlapforgalomban is az Unió áll az első helyen 225 milliárdal, második Japánország. Angliában vannak a világ legszorgalmasabb levélírói. Itt 81 levelet jutott évente egy emberre. Az európai népek között a portugál a leglustább levélíró, ahol csak 19 levél esik évente egy személyre. Az országok közötti levelezés statisztikájában Magyarország a tizenegyedik helyet foglalja el.

Meleg forrásra bukkantak a Gellérthegy lábánál. A főváros hosszabb idő óta próbafúrásokat végeztetett a Gellérthegy lábánál. Eddig a fúrással 25 méter mélységig jutottak és harmarhatszöt fokos meleg vizet találtak. *Becsey Antal* mérnök számításai szerint a főváros alatt elterülő forróvízmedence olyan óriási kiterjedésű, hogy évszázadokon át el tudná látni egész Budapestet fűtésre alkalmas forróvízzel.

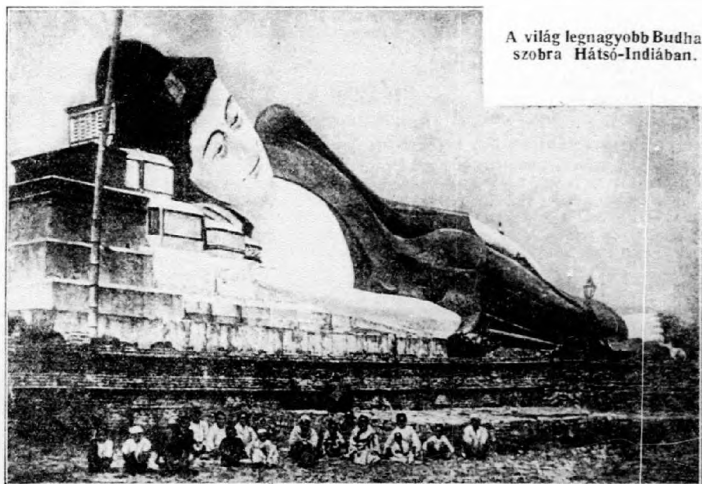
Debrecenben pénzbírsággal sújtják a köpködőket. Rossz szokása a pipás emberek, hogy minden szippantás után sercent egyet, úgy oldalvált, a földre. Ezzel a rossz szokással most már alighanem fel kell hagyni, mert a sercentés — pénzbe kerül, legálább is Debrecenben, ahol az államrendőrség rendeletileg tiltotta el az utcán való köpködést és félmillió korona bírsággal sújtja a tilalom megszegőt. A rendelet okos, mert a tüdővész elleni védekezés szultja, a debreceni pipás emberek azonban érthetően fel-fortyantak a tilalom miatt. Már most vagy fizetnek, vagy nem sercentenek.

Jól sikerült próbabetérés. Páris egyik legfogalmasabb utcáján az egyik bankba két gázmaszkos bandita hatolt be. Pisztolyt szegtek a tisztviselőknél, akik azonnal feltartották a kezüket, de az egyik a lábával megnyomta a könyörgő-felhő vészjelző készülékét. Pillanatok alatt telet lelt a helyiség gázzal, úgy, hogy a banditák a gázmaszk ellenére sírva fakadtak. A vészjelző készülék az utcára is esengőjelt adott, mire a rendőrök is megjelentek és elfogták a betörőket, akikről ekkor derült ki, hogy szinten rendőrök és csak próba volt az egész betérés.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. F., Kereselget. Képrejtvényét megrajzoltatjuk és közöljük. — **R. Sz. I., Veszény.** Válogatunk belőlük. — **B. J., Szellő.** Előfizető gyűjtéseert fogadják legálábbabb köszönetünket. Rejtvényét megrajzoltatjuk és közöljük. — **Hjú Sz. M., Janoshalma.** Pótlórejtvénye jó. — **O. J., Erdőtelek.** Közölni fogjuk. — **L. Gy., Hercegfalva.** Rejtvényeiből válogatunk. Ha minden előfizetőnk meg egy előfizetőt gyűjt, akkor az országnak legnagyobb hetilapja lesz a *«Vasárnap»*. — **G. P., Gyula.** Tréfája jó. — **Hjú K. A., Gyöngyöspuszta.** Válogatunk belőlük. — **Hjú F. E., Gyöngyös.** Név-rejtvénye jó. — **F. H. P., Orgovány.** Közölni fogjuk. — **B. L., Jászberény.** Rejtvényei jók. Kérésére a *«Tanácsadó»* felel. — **Á. E., Tengőd.** Tréfáiból válogatunk. Képrejtvénye jó. — **K. R., Kísvársárhely.** Válogatunk belőlük. Tréfái jók. — **Hjú T. M. J., Püski.** Rejtvénye jó, közölni fogjuk. Sajnos, verse gyöngye próbálkozás. A versírásnak szabályai vannak, melyeket meg lehet és meg is kell tanulni annak, aki verset akar írni. Azt ajánljuk, fűrgassa a nagy magyar költők, *Petőfi, Arany, Vörösmarthy* köteteit, belőlük sokat tanulhat. Köszönjük előre is az előfizetők gyűjtésére vonatkozó ígérteit. — **A. I., Kiskőrös.** Válogatunk belőlük. — **B. L., Matty.** Az első rejtvény kitűnő. Tréfáiból közölni egyet. — **K. A., Békéscsantandrárs.** Fogadják legálábbabb köszönetünket oly jól eső elismerő soraiért. Minden törekvésünk arra irányul, hogy olvasóink igényeit teljes mértékben kielégítsük és barátságukat megnyerjük. — **F. E., Mezőtúr.** Képrejtvényét megrajzoltatjuk és közöljük. — **T. B. S., Csanádapáca.** Válogatunk belőlük. — **K. M., Mesterszállás.** Közöljük. Tréfáiból is sor kerül valamelyikre. — **P. V., Pat.** Válogatunk belőlük. — **Hjú P. J., Magyarzentván.** Több jó írást küldtek. Válogatunk belőlük. — **S. V., Kisszelek.** Csak olyan rejtvényt fogadjunk el közlésre, amelynek megfejtését is közlik velünk olvasóink. Ön ezt elfelejtette. — **D. M., Dunaszentgyörgy.** Rejtvényeiből közölni.

Felhívjuk azon olvasóink figyelmét, akik középiskolai tanulmányaikat rövid idő alatt óhajtják elvégezni, a 15-ik oldalon lévő *Magántanfolyam* hirdetésre.

A világ legnagyobb Budha szobra Hátsó-Indiában.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Hogy értesülnek egymást a méhek?

Bizonyára mindannyian ismerjük és sokszor megcsodáljuk már a méhek munkáját, bizonyára megfigyeltük már, mint gyűjtögetik a kis állatka szorgalmasan a virágot, a mézet, a nektárt és elmélkedhettünk már azon is, hogy a tudatos vagy tudatalatti ösztönnek milyen megnyilvánulása irányítja ezeknek az apró kis állatkáknak a munkáját. Vajjon, ha a természet kincs-házában valamelyik méhecske dús virágmezőre bukkan, értesíti-e és ha igen, hogyan hívja társait munkára, mert hiszen közös céljuk a méhkas méztartalmának szaporítása. A tudomány eddig ilyen mély lélektani kérdésekre nem tudott felelni. Csak az újabb kor tudósa igyekszik mélyebbre hatolni és az emberi és állati tettek mögött tudatos ösztönt, mély lélektani kapcsolatot keresni. Frisch Károly fáradságos búváratainak eredménye, hogy most már felelni tudunk ezekre az eddig homályos kérdésekre is. Ha a méh megtalálta a bő táplálékforrást s mézrel dúsán megrakodva tér haza, sajátosság táncba, az úgynevezett nektártáncba kezd. Kissugarú körben táncol a méhecske, majd hirtelen megáll s ellenkező irányú forgásba kezd. Így hívja fel társai figyelmét a bő táplálékforrásra. Mikor már kellő izgalomba hozta a körülötte lévő méheket, kiüríti mézacsokóját és a kas nyílásához siet készenlétben álló társaihoz. Így az egész méhseger útnak indul a gazdag mézforrás felkutatására. A felkészült méhseger kiropítva a kasból, nem követi a vezető méhet, hanem minden irányban elszelvedve buzdogn keresik a bő táplálékforrást. E kutatás közben — melynek irányítója a hozott virágméz szaga — a méhek egyrésze feltalálja a jelzett táplálékforrást, másik része pedig esetleg új táplálékforrásra bukkan és hazatérve most már ók értesítik társukat táncukkal az új eredményéről. Ily módon gondoskodik a természet, hogy a megtalált táplálékforrás ne lepje el a méhek túlságosan nagy csapata. Az előbb említett jelenet csak abban az esetben történik meg a méhkasban, ha a felfedező útjára indul még bő nektár vagy mézforrásra talál; ha a kutatás eredménye nem méz, csak virágot, akkor másfajta, úgynevezett potroh reszketőtáncot jár a méhek és így ad jelt társainak. Különös jelenségek ezek, melyek igazolják a természet titokzatos mélyiségét, amelyet az emberiség oly sokáig meg nem értett és csak most kezd a műveltség olyan fokára érni, hogy bemerészeljen nyitni a természet ez utolsó titokzatos aijátán és fölismerje az összes cselekmények okozóját és irányítóját; a tudatos akaratot vagy a tudatalatti ösztönt, mint a dolgok lélektani kapcsolatát.

A föld melegének értékesítése.

A legtipikusabb vulkános területen, Olaszországban kezdtek behatóbban érdeklődni a föld melegének gyakorlati felhasználása iránt. Számos kísérleztetés után ma már meglehetősen tökéletességgel használják fel a föld belső melegét és igen egyszerű módon alakítják át más energiává. A kihasználási mód igen egyszerű. 60—120 m mély kutakat fúrnak, melyeknek átmérője kb. 40 cm és az innen kiáramló gőzt előbb csak kazánok melegítésére, majd később egyenesen gépek hajtására használták. Egy ilyen jól megépített telep kb. 10 éven át bőven szolgáltatja a gépek hajtásához szükséges gőzt. Ma már nemcsak Olaszországban, hanem Amerikában is kísérleteznek a föld melegének kihasználásával, de újabban ismét csak közvetve használják fel a földből előtörő gőzöket, mert a benne levő különböző anyagok sok esetben megtámadják a gépeket. Ezeknek a telepeknek energiáját tehát a természet maga adja, hátránya csupán az, hogy a telepek felépítése igen költséges.

Nagyobb helyiségek levegőjének pormentesítése.

Egészségügyi szempontból nagyon fontos dolog nagyobb helyiségek, műhelyek levegőjének pormentesítése. Ezt elektromos úton könnyűszerrel elérhetjük. Ha pl. valamely fémcsúcson elektromos töltést adunk, a körülötte lévő porszemek is elektromos töltés kapnak. Ha a fémcsúcson az áramkör negatív sarkával érintkezik, az ily módon negatív töltésűvé vált porszemek az ellenkező, tehát pozitív töltésű csúcson rakodnak le. Ezzel az egyszerű eljárással bármilyen poros helyiség levegőjét is könnyűszerrel megtisztíthatjuk.

Praktikus csónak.

Kényelmi szempontból újabban nagyszerűen beváltak a kézben hordozható csónak. Már régen igyekeztek ezt a kényelem és célszerűség szempontjából igen fontos kérdést megoldani, s a sokféle kísérletek során legjobban a *Swinburn*-féle csónak vált be. Ez 50 cm hosszú s mintegy 25 cm széles csomagaj rakható össze s ily módon aránylag csekély terjedelmű és súlyánál fogva kézben igen könnyen hordozható. A csónak négy oldalsó keretéből és egy fenékrészből áll, melyet egy légszivattyú segítségével könnyen össze lehet állítani.

TRÉFÁK

Rég volt.

A kávéház asztalánál ülő vendégek beszélgetnek a rég szép időről. Az egyik henegeve meséli:
— Hü, gyerekek, mennyi pénzem volt egykor nekem!
— A másik megemzi az óráját.
— Egykor?... Na de már félkettő van!

(Beküldte Bene Lajos Maltyról.)

Az utcán.

Az utcán nagy veszekedés van. Egy férj veszekszik a feleségével és amint ez már lenni szokott, egyre több és több ember veszi őket körül. Azok, akik később érkeznak, kénytelenek lábujjhegyre állni és a nyakukat nyújtogatni. Végre is egy egészen kivülről felkiált:
— Hangosabban ott elől, nem hallunk semmit!

(Beküldte Kovács Mária Mesterszállásról.)

Megütötte.

A főváros terein itt is, ott is feltűnik mostanság egy-egy felcicomázott autó, valamelyik sorsjáték főnyereménye. Meglát egy ilyen autót két vidéki. Az egyik odamegy az autóhoz és nagyot üt a kocsiira. Kérdi tőle a másik:
— Mit csinálsz, koma?

— Megütöttem a főnyereményt! — feleli büszkén a koma.

(Beküldte Kálmán Resző Kisvádsárhelyről.)

Megkapta a magáét.

T... mezővárosba hetipiac alkalmával bevisz egy szomszéd falubeli földműves egy kocsi búzát. Amint beér a piacra egy zsidó gabonakereskedő elkezd ugrálni a kocsinál:
— Buzát hozott, bácsi?

— Az ám!...

— Szép a búza, bácsi?

— Az ám!...

— Mennyiért adja, bácsi?

— Az ám!...

A zsidó erre kifogya a türelemből, mérgesen rákiált az atyafira:
— Hát mit gondol maga, bolond vagyok én?

— Az ám!... — hangzik az egyhangú válasz.

(Beküldte Ábrahám Erzsébet Tengődőrl.)

A régi jó világból.

A hatvanas években történt, hogy egy főherceg utazott egy magyar falun keresztül. Véletlenül egyszerű földműveskocsira szorult, melynek jököpji kocsi volt s tudva, hogy német urat visz, az ülést épen a tengely fölött készítette el, mely így ekletnél rázott. A főherceg egy ideig rázatta magát, végre nem állhatta tovább, odaszól a kocsinak magyarul:
— Ugyan, barátom, nem lenne szives az ülést megigazítani? Kegyetlenül ráz!

A magyar hirtelen hátrafordul nagy meglepetéssel s azt mondja:
— Ejnye! Hát magyar az úr? Én az ülést — németnek csináltam!

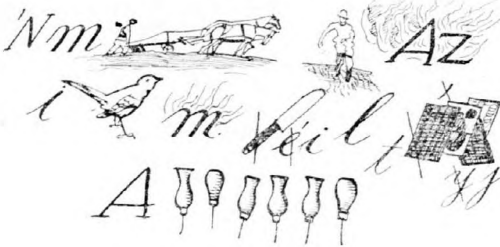
Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavalóssági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Képviselet minden városban és községben.

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Benkő Antal Orosházáról.)

2. Betűrejtvény.

Tu	ka
ta	w

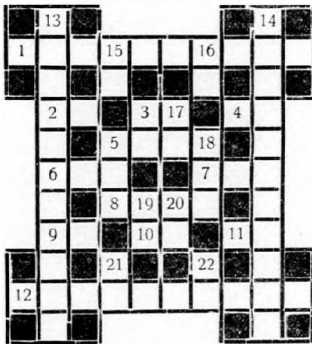
(Beküldte Vízi Gyula Bütösről.)

3. Betűrejtvény.

T	R	d	d
---	---	---	---

(Beküldte ifjú Nagy István Szendrőről.)

4. Kereszt-szórejtvény.

Vízszintes sorok:

- Arany János egyik ismert költeményének a címe,
- mutató szócska,
- két egyforma betű,
- fordítva: számnév,
- az utolsó ellentéte,
- ez ad életet mindennek,
- nyáron a nap melegen...
- csónakos teszi,
- ami vezet egyik falból a másikba,
- a vadászok kedvence,
- személyes névmás,
- minden hat évet betöltött gyermek ilyen.

Függőleges sorok:

- Világtáj,
- az a tenger, hol a vizek Mózes parancsára kettéváltak,
- házi állat,
- összekötő szócska,
- aki még meg nem halt, az...
- kötőszó,
- keserű, mint az...
- évszak,
- az újdonsült férj megnevezése a menyasszonyi háznál,
- mutató szó,
- minden baj előidézője,
- személyes névmás.

(Beküldte ifjú Bene Lajos Battyról.)

5. Betűrejtvény.

Vi	g	J	n	m	száll	6	v	l	&	l	n	CS
												X

(Beküldte ifjú Lőrinc János Erdősokonyáról.)

6. Verses rejtvény.

Nincs semmi egyebe, csak feje meg nyele,
A nyelét meg fogom, a fejt csapkodom,
S fődönten a feje épügy mint a nyele,
A nevében mégis visel egy kalapot.

(Beküldte ifjú Kulcsár Zsigmond Rózsásszegegről.)

7. Pótló rejtvény.

—idő	—enő	—lek
—nárés	—rr	—rös
—ekély	—óna	—óka
—ván	—ári	—ső
—rany	—eka	—ó.

(Beküldte Gaspa József Szigetszentmiklósról.)

8. Számrejtvény.

- 17, 8, 11, 27. Egyre fűti a meleg vér,
Öröm, bánat mind belefér.
33, 3, 26, 36, 30, 12. Minden gazda alig várja,
Ettől telik a magtárja.
5, 6, 21, 9, 27, 16. Férfi és nő erre áhit,
A hűséget fogadják itt.
29, 19, 32. Nincsen ennél finomabb út,
A sok vonat mind ezen fut.
4, 23, 20. Ki távolról közeleg,
Arról mondják e nevet.
14, 31, 2, 7, 24. Fecske fészkel alatta,
Ha visszajön tavasszal.
34, 30, 27, 28. Kényes madár, szép, sőt csodás,
De a hangja rikácsolás.
25, 11, 1, 35, 10. Ezt magunkba fojtjuk, rejtjük,
Módunkban áll, megtehetjük.
15, 18, 13, 14, 22. Ha nagyon szép valami,
Igy szokás kimonadni.
1—36. Csak így haladhatunk egy jobb jövő felé.

(Beküldte Kollmann Ferenc Tolnárról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 39-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 33-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

- Képrejtvény: Nem fúj a szél, nem forog a dorozsmai szélmalom.
- Képrejtvény: Ki félkenyérhez született, sohse jut egészhez.
- Betű- és szórejtvény: Parafa.
- Betűrejtvény: Pök.
- Kockarejtvény:

i	r	é	n
r	i	g	ó
é	g	e	t
n	ó	t	a

- Pótlórejtvény: Békétülés kulcsa az örömmek.
- Tréfás talány: Év.
- Számrejtvény: Gróf Apponyi Albert.

Megejtették: Ónodi László, Soós Imre, Pör Vince, Horváth László, Payer Lajos, Borics László, Gál István, Nyeste István, ifjú Komjáti András, Véro Pál, Illhye Tivadar, ifjú Hajdú József, Peták Vilmos, Illés Ferenc, ifjú László Ferenc, Csatári Mihály, Kovács Bálint, G. Csepány György, Spissak Henrik, Guttman Erzsike, László Ferenc, Zakar László, Gajdos Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Spissak Henrik (Lulla), Gál Istváné (Csanytelek), Borics László (Jászberény), Csatári Mihály (Rétzilas), G. Csepány György (Gyöngyös).

A 34-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Meghalt a furulyaszó.

Irta: Pálinkás Béla.

Z ÖREG Mihály bácsi, az uradalmi csász, a majorépület előtt állott. Épen indulóban volt, hogy kimenjen a mezőkre, de a szeme megakadt a Klárison. Letámasztotta a botját, botja végére a két markát, aztán egy kissé előregörnyedve várta, mosolyogva várta a Klárist. Kláris pedig jött. Libasreget terelt maga előtt s mikor az öreg csász elé ért, a vén ember megingatta az ezüstös, őszbeszaladt, bozontos koponyáját:

— Mán csak mindig mondtam: no, hiába! illen lány csak nincs több az egész majorban, mint a mi Klárisunk.

A lány ránézett gyűjtő szemével az öregre. Mosolyra billent a szájaszéle, amint félig tréfás sértődéssel, félig egy kissé durcásan visszaszólt neki:

— No, persze! Mindig csak csúfolódnai akar velem Mihály bácsi, pedig tudhatná, hogy én nem Kláris, hanem Klári vagyok.

Az öreg kedvesen mosolygott a fehér, tömött bajusza alól:

— Hiszen tudom, lányom, de amúgy jobban pázol a nyelvre, mint emigy. Azért ne haragudj rám te kis bogár.

— Nem, nem. Nem haragszom én, Mihály bácsi. Tudom, hogy maga jó ember.

Kláris tovább ment. Terelte a libáit a patak mellé, a fűzes parti legelőre. Amint kívül volt a majoron, kiszaladt a torkából a nóta. Oly hírtelen pattant bele a csendes tájba, mint a rakéta, amely egy szemrebbenés alatt felszalad az égig. A dombok, melyek a patakon túl húzódtak, visszaverték a nótát tisztán, élesen, mintha valaki a dombok feletti erdőből feleletgetett volna. No, az mind nagyon meglehet! Mert bár az erdő a feleletgésen kívül nem árult el semmit, azonban — nini! — ott az erdőszélén valami kibújt — a fűbő? — nem tudni! De eddig nem volt ott, legalább nem látszott belőle semmi. Most azonban felmagasodott, megfordult s mintha az egyik kezéből, tenyeréből, ertyőt csinált volna a szeme fölé: néz le a patak felé, a völgybe, amerre a dombok lankásan lejtnek. Klári észrevette.

— Nini, a Pista!

Nem is gondolt egyebet, csak ennyit. Aztán tovább nótázott.

Ott fenn a dombon csakugyan a Pista gyerek állott. Amíg a Klári nótáját meg nem hallotta, a fűben hasalt... A birkáit az erdő szélében bogarásztak s hogy valami nagyon el ne kóborogjanak, ott volt mellettük a Puli. De most talpra ugrott a Pista gyerek. Megismerte a Klári hangját s a szíve megdobbant. Kémlelni kezdte a völgyet, a patak mentét. A Klári azonban nem mutatkozott. Bizonyosan leült az egyik fűz mögé. De lám! De még menniye! Neki támasztotta a hátát a vén fának, ami egészen eltakarta őt, aztán tovább fújta a nótáját, miközben az esze, meg a mosolya odafejn járt a dombokon.

— Majd lejön... gondolta magában s nem volt hajlandó a fűz mögül kimozdulni.

Egyszer csak megszólalt a dombokon is a nóta. Mert ha Klári csodaszépen tudott énekelni, a Pista gyerek csodaszépen tudott furulyázni. Akik csak ismerték a furulyázását, azt mondták, hogy az egész határban nincs több olyan pástorgyereket, aki úgy tudna furulyázni, mint a Pista. Ez meg aztán tisztára igaz is volt. Mert mikor belefújt a kis nótásszerszájába, meg a birkáik is eltáptották a szájukat, elfeledkeztek az evésről s megilletődve bámulták a gazdájukat, akinek a kicsiny kis furulyájából úgy rezegtek és úgy himbálóztak a levegőben úszva a lágyan libbentő dallamok, mintha az égből valami finom, kellemes és lelket simogató harmat permetezett volna alá. Mert a Pista gyerek ezekbe a nótkába az egész szívét, az egész lelkét bele tudta önteni. Ilyenkor még az erdő is elnémította a susogását. Megálltak a falevelek, felgyllyeltek az erdőben az özek, a távolabbi szántásokban a fűrek, a pacsrta meg sietve jött le az égről, hogy a fűben meghúzódva, eltanulhassa a pástorfúru varázslatos nótamesterségét. És ekkor minden elcsendesült, minden hallgatott, meghaltak a lélegzetek; a fűvek, a virágok az örömtől rezegtek s a Pista gyerek nótája szállt, szállt, szétömlött a tájon s valamelyik hulláma, amelytán a legfőbb érzelmekkel volt telítve, odaütődött a Klári szívéhez.

Régen volt. Vagy tán nem olyan régen. Kezdetben csak pusztá szokásból vettegette a szót a Pista gyerek a lányunk. Eltréfáltak, elnevetgéltek s egyikük sem tudta, hogy a gyilkos tűz már ott settenkedik a szívük körül. Pedig ez a tűz ekkor már érezte a melegét, de hogy valamit megértsenek abból, amiből eddig csak a dévaj elhancurozást értettek, lángra kellett lobbanni

a paráznak. Hiába! Ezt nem lehetett elkerülni! De csak addig, amíg a Pista tekintete egyszer önkéntelenül, akaratlanul mélyebbre nem esett a lány szikrázó tüzi szeméibe.

Tavas volt. Amikor az élet az illatos mezőket is ebredésre rázza. Hát hogy jutottak el odaig? Tán csak a jó Isten tudná megmondani, aki a fejük felett, a kék égből rájuk mosolygott, amikor a szájuk az első csókra pattant. S ettől a naptól fogva soha nem ismert érzelmek, soha nem tapasztalt mámorok, sejtelmek változások nyíltak a szíveikben s minden gondolatuk örökké egymással volt.

Szép volt így az élet. Mennysorság volt a dombokon s a pástorfúru és a libapásztor mélységes szerelmekkel, kristálytisztá lélekkel szerették egymást.

Történt azonban, hogy Klári megbetegedett. Pista tudta, hogy a Klári megbetegedett s arra számított, hogy az egész csak egy-két napig fog tartani s nem gondolt arra, hogy aggodalmas-kodjék a lányért. Klári azonban nem jött. Elmúlt három nap, elmúlt négy nap, még sem jött. Pistát bántani kezdte ez az elmaradás.

— Már megnézem — gondolta magában, de mindig elmaradt a szándékaim, egyrészt, mert a birkáik tanyaia nem is a majorban, hanem attól jóval távolabb, egy kiülő karámfelében volt, másrészt, pedig a dolga mindig úgy esett ezekben a napokban, hogy késő este lett, mire elindulhatott volna a majorba. A hetedik napon eléje botlott a patak szélén a csász, az öreg Mihály bácsi:

— Hajhaj! — sóhajtott nagyot az öreg.

Pista abbahagyta a furulyázást, amit ezekben a napokban már amúgyis csak kelletlenül cselekedett:

— Ágygék Isten, Mihály bácsi! De nagyot sóhajtott.

— Bizony — bólintott ősz fejével az öreg. — Mert megvert bennünket az Isten...

— No! Csak nem esett valami híva a majorban?

— Ippé, hogy ott.

— Loptak?

— No... nem íppek úgy... Csak elvitték...

Az öreg ember szeméből kicsillant a szomorúság.

— Aztán mit vettek el? Marhá?

— Ha még jószág lett volna! És te még nem is tudod?

— Nem én.

— A Klárist vitték el.

Pista hírtelen összerézzen:

— A Klári?

— Azt, fiam. A Klárist. Elvitték az angyalok, fel az égbe...

— Mihály bácsi! — tört ki a fiúból az elkeseredés.

— Az, az fiam. Nincs többé Kláris. Ma hajnalban hagyott itt bennünket. Úgy sajnálom, mintha a magam édes lányát lett volna...

Az öreg indult. Elgondolkozva, szomorúan, lehajtott fejjel ballagott tovább. Nem jó az ilyen soká tárgyalni.

— No, Isten veled... szölt vissza a legényhez. De Pista ezt már nem hallotta.

Mintha egy sötét éjszaka közepében állott volna, elborult előtte az egész világ. Mintha gyilkos szerszámot nyomtak volna a szíve mélyébe, a fájdalom végig rázták az egész testét. A szeme megtelt könnyel s a melléből elfojtottan zuhogott a zokogás. Ledobta magát a fűbe, sirt, sirt, mint aki egy egész világot veszített. Hát hiába, hiába várta ő itt a patak partján a szíve mennysorságát — pokol jött, pokol támadt helyébe...

Hosszú idő után felállt. Megtörtén, fáradtan, kimerülten. A szeme rátévedt a patakra. Mélyen elgondolkozott.

— Te sem látod többet, te sem... szölt halkán a csacsogó patakhöz.

A szeme megingt könnyes lett. A kendője után akart nyulni, de a furulya akadt a kezébe. Ránézett:

— Kinek?... Kinek szólnál most már?

A két végét a két markába fogta, odaszorította a kéréhez, nyomott rajta egyet s a hűsége, szerelme nótásszámát kettéppant.

— Halj meg te is...

És bedobta a patakb. A víz möhön kapta el a prédát, a hátára vette s szaporra fűrgéssel vitte... vitte... ismeretlen messzeségek felé... Pista szeme utána ment. Mintha egy nagy, fekete koporsó úszott volna a vízen...

S ettől kezdve meghalt a domboldalon a nóta. De a koporsó a Pista két bánatos szeme mindig ott látta a vízen úszni, valahányszor elterelte nyáját a patak mellett s kicsordult a könnye, amikor arra gondolt, hogy még csak egy csókkal sem tudott elbűcsüzni a szegényről.

Igy halt meg a boldogság s így halt meg a nóta.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 5-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Csepel, Fülöpmező, Jászapati, Szolnok. — Kirakodóvásár: Földékek, Gyula.

Szeptember 6-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Akasztó, Balatonlelle, Dunapentele, Enying, Felsőseged, Füzessabony, Győr, Kalmárcsa, Kismarja, Kőszeg, Kutas, Lovasberény, Nemetboly, Nyiregyháza, Pécs, Rétság, Sátoralfajuhely, Szentgál, Szepetk, Szikszó, Tiszatarján, Tompa, Tüskevár, Vizvár, Zalaapáti. — Lovásár: Sopron. — Állatvásár: Felsőöreg, Szirák.

Szeptember 7-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Beled, Cegléd, Magyarbicske, Szamosszeg. — Kirakodóvásár: Felsőöreg, Szirák. — Állatvásár: Simonforna.

Szeptember 8-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaba. — Kirakodóvásár: Simonforna, Visegrád.

Szeptember 9-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Gyulakeszi, Nagyecskány, Nagyszékely, Únd, Vasárosmiske.

Szeptember 11-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Besehely, Cibakháza. — Állatvásár: Apátfalva.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 29-én.)

Gabonapiac. (Budapest, augusztus 30-án.) A *határidőpiac* árfolyamai: Búza szeptemberre 357—358.000, búza októberre 368—368.500, búza márciusra 397—398.000, búza májusra 402—403.000, rozs októberre 248—249.000, rozs márciusra 271—272.000 K. — A *készárúpiac* árfolyamai: Búza tiszai 75-és 347,5—352,5, felsőtiszai 345—350, fejemegyei és bacska 345—347,5, pestvidéki és dunántúli 342,5—347,5, búza tiszai 70-as 342.500—355.000, búza tiszai 77-es 357.500—360.000, búza tiszai 78-as 360—362.500, búza tiszai 79-es 362.500—365.000, búza felsőtiszai 70-as 350—352.500, búza felsőtiszai 77-es 355—357.500, búza felsőtiszai 78-as 357.500—360.000, búza felsőtiszai 79-es 360—362.500, búza egyéb 70-es 347.500—350.000, búza egyéb 77-es 352.500—355.000, búza egyéb 78-as 355—357.500, búza egyéb 79-es 357.500—360.000, rozs pestvidéki 232.500—237.500, rozs egyéb 225—240.000, arpa elsőrendű 215—220.000, arpa másodikrendű 205—210.000, zab elsőrendű 205—210.000, zab másodikrendű 190—200.000, tengeri 262.500—267.500, repce 540—560.000 K. **Liszt- és őrlémiypiac.** Buzaliszt duplanullás 6750, nullás 6750, egyes 6500, kettős 6400, hármas 6300, négyes 6000, ötös 5550, hatos 4800, hetes 2700, nyolcas 2000, rozsliszt, nullás 6300, rozsliszt, egyes 3700 K. **Takarmányvásár.** Réti szén, elsőrendű 0—110—120.000, másodrendű 0—75—105.000, harmadrendű, csomagolásra 50—70.000, muhar-szén 80—125.000, lucernaszéna 110—145.000, zabos-bükkönszéna 80—85.000, zab, szemes 220—230.000, almorszalma 35—70.000, zúspzalma 75—85.000, zúspzalma egy kéve 5000 K. — **Mátakarmánypiac:** Malátasira 2000, korpa 1650, konkoly 1750, nyolcas takarmányliszt 2050, olajpogácsa 2000, extrahált liszt 1600, szárított moslék 2500, malátatörköly 2500, szárított répaszelet 1900, melász 900, lótpá 1300 K. **Vetőmagvak.** Árak nyersárúrt, száz kg-kint, minőség szerint: bab, fehér 270—290, biborher 850—1000, borsó, Viktória 350—400, borsó, Express 350—400, borsó, őszai 410—430, bükköny, tavaszi 280—320, bükköny, szöszes 800—900, mák 1350—1500, mustármag 700—800 ezer K.

Vágómarhavásár. Bika jobb 11—14, kivérelesen 14,5, silányabb 7,5—10,5, hizott ókor jobb 11,5—12,5, másodrendű 8,5—11, alarendelt 6—8, hizott tarka ókor jobb 12—14,5, kivérelesen 15,5, másodrendű 8,5—11,5, alarendelt 6—6, magyar tehén 7—12,25, tarka tehén 6—15,5, kivérelesen 14,5, bivály 7,75, növekedkárha 4,5—11,5, kiesztotni való 2,5—5,5 ezer K. kilogrammonként elősúlyban.

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily teniszben raklázról kaphatók

GODRA SÁNDOR ÉS FIA

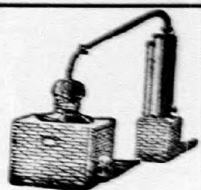
üzemeltetésben

Budapest, IX., Gróf Balta-utca 4. sz.

Teléfono: József 78—43.

Gyümölcsész desztillát készítelek.

Aránylással s irtégrakéval süveges szőlőgátlak.

Sertésvásár. Elsőrendű üreg semis 13.500—15.750, másodrendű 14.500—25.000, fiatal nehez 16.500—18.750, közep 16—18.250, könnyű 15—15.250, kevert, közep 15.500—15.800, hussertes 19—21.800 K. kilogrammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjak: Beföldi szopos: Elsőrendű 15—16.000, kivételesen 17.000; másodrendű 14—14.500 K. kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Hizalt ürű 7250 K. kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jürmsőkrök. Elsőrendű beföldi jürmsőkrök, feher 11.500—12.500, elsőrendű beföldi jürmsőkrök, tarka 11.500—12.500, friss fejtesthöz 12—14.500, egy és feleves üstök 13—13.000, egy és fél-éves tinók 11.500—12.500 K. kg-kint elősúlyban.

Lovásár. Jobbműségű lovak: hatas csikó 300.000—1.600.000, igas kocsió, nehez 4.800.000—10.500.000, könnyű 3.000.000—7.000.000, számar 850.000, alarendelt minőségű lovak 575.000—3.000.000, vágólovak 500—2.300.000 K.

Gyapjú. A gyapjúpiac jelenleg üzlettelen, élekedő üzletmenet szeptemberre várható. Árak: uradalmi gyapjú 28—30.000, szedett gyapjú 22—24—25.000 K. kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 14—17.000, borjabőr 22.500—24.000 K. kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. Tejfej tej literje augusztus 19-én 4000—5000, tejcsinny literje 40—50.000, teljes literje 20—26.000, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 70—80.000, nagyban 46—50.000, szedett vaj kg-ja kicsinyben 48—60.000, tehenturol kg-ja 12—16.000, juhturol kg-ja 30—45.000, grös sajt kg-ja kicsinyben 60—70.000, trapprista sajt kg-ja kicsinyben 35—50.000, nagyban 24—30.000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 65.000—80.000, nagyban 50—55.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 15—45.000, tyúk darabja 35.000—65.000, hizott rucá kg-ja 24—30.000, hizott lud kg-ja 24—30.000, sovány pulyka darabja 35—40.000, libamáj kg-ja 40—100.000, ludzsír kg-ja 38—60.000, tojás darabja 1500—1900 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 45—60.000, nagyban 40.000—55.000, ponty, kicsinyben másodrendű 40.000—45.000, nagyban 30.000—40.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa zöldjével 2000—3500, petrezselyem zöldjével 2000—3500, zeller egy darab 500—1000, karalábe zöldjével kg-kint 1500—2000, vörösgyapma 1400—3000, fokhagyma 6000—16.000, cékla 2000—5000, fejeskaposita 800—2500, kelkáposzta 1500—3000, vöröskaposita 1800—5000, fejjesalata egy darab 800—2000, rozsaburgonya kicsinyben 1100—1180, nagyban métermázsánként 90.000—100.000, feherburgonya kicsinyben 1000—1400, reték kg-kint 2000—5000, ugorka kg-kint 2000—10.000, paradicsom 2000—3000, zöldborsó kg-kint 4000—10.000, rök kg-ja 300—1500, zöldborsó kg-kint 2000—6000, karfiol kg-kint 6000—24.000, zöldborsó kg-kint 12—18.000, torma kg-ja 600—25.000, egy eső tengeri 500—1200, sóska kg-kint 3000—15.000, spenót 3000—5000, champignonbomba 25—60.000, alma 4000—14.000, körte 4000—20.000, szilva 2500—8000, szőlő 10—30.000, dió 13—16.000, ringló 8000—16.000, kacszinbarak 12—16.000, őszibarok 8000—16.000, teaper 8000—10.000, som 8000—10.000, görögdiñnye 3000—8000, sárgadiñnye 3000—14.000 K. kilogrammonként.

Szesz- és szeszestallat. Finomított szesz: Száz hektoliter vételén 31.385+0 K, Budapestben +24.000 K városi adó, denaturált szesz legalább száz hektoliter vételén 8302+80 K, cecetgyártásra szolgáló szesz 20.981+0 K nagyban az Országos Szeszértékesítőnél. — Gyümölcsipálkafélékben igen szilárd az irányzat és főleg tökölyben van a kereslet, azonban a kínálat igen gyér. Árak: törökyl 58—60.000 K-ig, szilvium 75—80.000 K-ig, borpalár 60—65.000 K-ig 10.000 literfokontal + forgalmi adó.

Ídegen pénzmekek legmagasabb ára augusztus hó 31-én. Angol font 347.40 K, dollár 71.175 K, francia frank 2165 K, szerb dinár 1260 K, lengyel zloty 8150 K, román lei 355 K, olasz lira 2380 K, cseh korona 2119 K, német márk 17.019 K, osztrák schilling 10.101 K, svájcz frank 13.819 K. — Arany- és ezüstpénzek: 20 koronás arany 291.000 K, ezüstkoronás 6000 K, ezüst forintos 16.000 K, ezüst ötkoronás 30.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlak György.

Főmunkatárs: Meskó Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.

Felelős kiadó: Bak Imre.

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és a legzsebb hetilapját a **VÁSÁRNAPOT** hanem bédítsünk másokat is arra, hogy lapjaink olvasóhárohoz csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizetőket! Minden át előfizető egy át katonát jelent a nemzetfejtőorgok frontjával szemben! Lapjaink olvasóhárohoz csatlakozni, minden önéretes magyar ember hazafias kötelessége.

MAGÁNTANFOLYAM,
RÁKÓCI-UT 54. SZ.

Előkészít középiskolai összevető magán-
vizsgákra, érettségire. Tiszteve-
lőknek kedvezmény.

Meghalt a furulyászó.

Irla: Pálinkás Béla.

AZ ÖREG Mihály bácsi, az uradalmi császár, a majorépület előtt állott. Épen indulóban volt, hogy kimenjen a mezőkre, de a szeme megakadt a Klárison. Tánmasztázza a botját, botja végére a két markát, aztán egy kissé előregörnyedve várta, mosolyogva várta a Klárist. Kláris pedig ért. Libaszerget terelt maga előtt s mikor az öreg császár elött, a vén ember megingatta az ezüstös, öszbeszaladt, bozontos koponyáját:

— Mán csak mindig mondtam: no, hiába! illen lány csak nincs több az egész majorban, mint a mi Klárisunk.

A lány ranézett gyujtó szemével az örege. Mosolyra billent a szájaszéle, amint félig tréfás sértődéssel, félig egy kissé durcásan visszaszólt neki:

— No, persze! Mindig csak csúfolódní akar velem Mihály bácsi, pedig tudhatná, hogy én nem Kaláris, hanem Klári vagyok.

Az öreg kedvesen mosolygott a fehér, tömört büszsja alól:

— Hiszen tudom, lányom, de amúgy jobban pászol a nyelvemre, mint emígy. Azért ne haragudj rám te kis bogar.

— Nem, nem. Nem haragszom én, Mihály bácsi. Tudom, hogy maga jó ember.

Kaláris tovább ment. Terelte a libáit a patak mellé, a füzes parti legelőre. Amint kívül volt a majoron, kiszaladt a torkából a nóta. Oly hirtelen pattant bele a csendes tájba, mint a rakéta, amely egy szemrebbenés alatt felszalad az égig. A dombok, melyek a patakon túl húzódtak, visszarverték a nótat tisztán, élesen, mintha valaki a dombok feletti erdőből felegetett volna. No, az mind nagyon meglehet! Mert bár az erdő a felegetésen kívül nem árult el semmit, azonban — nini! — ott az erdőszélén valami kibujt — a fiúból? — nem tudni! De eddig nem volt el, legalább nem látszott belőle semmi. Most azonban felmagasodott, megfordult s mintha az egyik kezéből, tenyeréből, ernyőt csinált volna a szeme föl: néz le a patak felé, a völgybe, amerre a dombok lankásan lejtének. Klári észrevette.

— Nini, a Pista!

Nem is gondolt egyebet, csak ennyit. Aztán tovább nótazott.

Ott fenn a dombon csakugyan a Pista gyerek állott. Amíg a Klári nótaját meg nem hallotta, a fűben hasalt... A birkáit az erdő szélén bogarásztak s hogy valami nagyon el ne kóborogjanak, ott volt mellettük a Puli. De most talpra ugrott a Pista gyerek. Megismerte a Klári hangját s a szíve megdobbant. Kémlelni kezdte a völgyet, a patak mentét. A Klári azonban nem mutatkozott. Bizonyosan leült az egyik fűz mögé. De lám! De még nem nyíre! Neki támasztotta a hátát a vén fának, ami egészen eltakarta őt, aztán tovább fújta a nótaját, miközben az esze, meg a mosolya odafejn jart a dombokon.

— Majd lejön... gondolta magában s nem volt hajlandó a fűz mögül kimozdulni.

Egyszer csak megszólalt a dombokon is a nóta. Mert ha Klári csodaszépen tudott énekelni, a Pista gyerek csodaszépen tudott furulyázni. Akik csak ismerték a furulyázását, azt mondták, hogy az egész határban nincs több olyan pásztorgyerek, aki úgy tudna furulyázni, mint a Pista. Ez meg aztán tisztára igaz is volt. Mert mikor beletűjt a kis nótaszerszámjába, még a birkáit is eltátozták a szájukat, elfeledkeztek az evésről s megilletődve bámultak a gazdájukat, akinek a kicsiny kis furulyájából úgy rezegtek és úgy himbálóztak a levegőben úszva a lágyan libbenő dallamok, mintha az égből valami finom, kellemes és lelket simogató harmat permetezett volna alá. Mert a Pista gyerek ezekbe a nótakba az egész szívét, az egész lelkét bele tudta önteni. Ilyenképp meg az erdő is elnémitotta a susogását. Megálltak a falevek, felfigyeltek az erdőben az özek, a távolabbi szántásokban a fürjek, a pacsrta meg sietve jött le az érzől, hogy a fűben meghúzódva, eltanulhassa a pásztorfui varázslatos nótamesterségét. És ekkor minden elcsendesült, minden hallgatott, meghaltak a lélegzetek, a füvek, a virágok az örömlőt rezegtek s a Pista gyerek nótaja szállt, szállt, szétömlött a tájon s valamelyik hulláma, amelytán a legforróbb érzelmeikkel volt telítve, odaütődött a Klári szívéhez.

Régen volt. Vagy tán nem olyan régen. Kezdetben csak pusztá szókásból vettegette a szót a Pista gyerek a lányak. Eltréfáltak, elnevetgéltek s egyikük sem tudta, hogy a gyilkos tűz már ott sattenkedik a szívük körül. Pedig ez a tűz ekkor már érezte a melegét, de hogy valamit megértsenek abból, amiből eddig csak a dévaj elhancurozást értettek, lángra kellett lobbanni

a paráznak. Hiába! Ezt nem lehetett elkerülni! De csak addig, amíg a Pista tekintete egyszerű önkéntelenül, akaratlanul mélyebbre nem esett a lány szikrázó tüzü szemébe.

Tavaszi volt. Amikor az élet az illatos mezőket is ébredésre ráta. Hát hogy jutottak el oda? Tán csak a jó Isten tudná megmondani, aki a fejük felett, a kék égből reájuk mosolygott, amikor a szájuk az első csókra pattant. S ettől a naptól fogva soha nem ismert érzelmek, soha nem tapasztalt mámorok, sejtelmek változások nyíltak a szíveikben s minden gondolatuk örökké egymáséi volt.

Szép volt így az élet. Mennysország volt a dombokon s a pásztorfui és a libapásztor mélységes szerelemmel, kristálytisztá lélekkel szerették egymást.

Történt azonban, hogy Klári megbetegedett. Pista tudta, hogy a Klári megbetegedett s arra számított, hogy az egész csak egy-két napig fog tartani s nem gondolt arra, hogy aggodalmas-kodjék a lányért. Klári azonban nem jött. Elmúlt három nap, elmúlt négy nap, még sem jött. Pistát bántani kezdte ez az elmaradás.

— Már megnezem — gondolta magában, de mindig elmaradt a szándékával, egyszert, mert a birkáik tanyája nem is a majorban, hanem attól jóval távolabb, egy külön karámfélében volt, másrészt, pedig a dolga mindig úgy esett ezekben a napokban, hogy késő este lett, mire elindulhatott volna a majorba. A hetedik napon eleje botlott a patak szélén a császár, az öreg Mihály bácsi:

— Hajhaj! — sóhajtott nagyot az öreg.

Pista abbahagyta a furulyázást, amit ezekben a napokban már amúgyis csak kelleltenül cselekedett:

— Aggyék Isten, Mihály bácsi! De nagyot sóhajtott.

— Bizony — bólintott ősz fejével az öreg. — Mert megvert bennünket az Isten...

— No! Csak nem esett valami hiba a majorban?

— Ippeg, hogy ott.

— Loptak?

— No... nem ippeg úgy... Csak elvitték...

Az öreg ember szeméből kicsillant a szomorúság.

— Aztán mit vittek el? Marhá?

— Ha még jószág lett volna! És te még nem is tudod?

— Nem én.

— A Kalárist vitték el.

Pista hirtelen összerézzen:

— A Klári?

— Azt, fiam. A Kalárist. Elvitték az angyalok, fel az égbé...

— Mihály bácsi! — tört ki a fiúból az elkeseredés.

— Az, az fiam. Nincs többé Kaláris. Ma hajnalban hagyott itt bennünket. Úgy sajnálom, mintha a magam édes lánya lett volna...

Az öreg indult. Elgondolkozva, szomorúan, lehajtott fejjel ballagott tovább. Nem jó az ilyent soká tárgyalni.

— No, Isten veled... szólt vissza a legényhez. De Pista ezt már nem hallotta.

Mintha egy sötét éjszaka közepében állott volna, elborult előtte az egész világ. Mintha gyilkos szerszámot nyomtak volna a szíve mélyébe, a fájdalomak végig rázták az egész testét. A szeme megtelt könnyel s a melléből elfojtattan zuhogott a zokogás. Ledobta magát a fűbe, sirt, sirt, mint aki egy egész világot veszített. Hát hiába, hiába várta őt a patak partján a szíve mennysországit — pokol jött, pokol támadt helyébe...

Hosszú idő után felállt. Megtörtén, fáradtan, kimerülten. A szeme rátevedt a patakra. Mélyen elgondolkozott.

— Te sem látod többet, te sem... — szólt halkán a csacsogó patakhöz.

A szeme megint könnyes lett. A kendője után akart nyulni, de a furulya akadt a kezébe. Ránézett:

— Kinek?... Kinek szólnál most már?

A két végét a két markába fogta, odaszorította a térdéhez, nyomott rajta egyet s a hátsúes, szerelmes nótaszámát kettéppant.

— Halj meg te is...

És beledobta a pataka. A víz mohány kapta el a prédát, a hátára vette s szaporra fürgeséggel vitte... vitte... ismeretlen messzeségek felé... Pista szeme utána ment. Mintha egy nagy, fekete koporsó úszott volna a vízen...

S ettől kezdve meghalt a domboldalon a nóta. De a koporsót a Pista két bánatos szeme mindig ott látta a vízen úszni, valányszor elferlette nyáját a patak mellett s kicsordult a könnye, amikor arra gondolt, hogy még csak egy csókkal sem tudott elbűcsüzni a szegényről.

Igy halt meg a boldogság s így halt meg a nóta.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 5-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Csepel, Fülöpösállás, Jászapati, Szonok. — Kirakodóvásár: Földeák, Gyula.

Szeptember 6-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Akasztó, Balatonlelle, Dunapentele, Enying, Felsőseged, Füzesabony, Győr, Kálmánca, Kismarja, Kőszeg, Kutas, Lovasberény, Némethy, Nyíregyháza, Pécs, Rétság, Sátoraljaújhely, Szentgál, Szepetk, Szikszó, Tiszatartán, Tompa, Tüskevár, Vízvár, Zalaapáti. — Lovásár: Sopron. — Állatvásár: Felsőöreg, Szirák.

Szeptember 7-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Beled, Cegléd, Magyarfecske, Szamosszeg. — Kirakodóvásár: Felsőöreg, Szirák. — Állatvásár: Simontornya.

Szeptember 8-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaba. — Kirakodóvásár: Simontornya, Visegrád.

Szeptember 9-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Gyulakeszi, Nagycsakány, Nagysekely, Und, Városmiske.

Szeptember 11-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Becsehely, Cibakháza. — Állatvásár: Apátfalva.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 29-én.)

Gabonapiac. (Budapest, augusztus 30-án.) A határidőpiac arfolyama: Búza szeptemberre 357—358.000, búza októberre 368—368.500, búza márciusra 397—398.000, búza májusra 402—403.000, rozs októberre 248—249.000, rozs márciusra 271—272.000 K. — A készáru piaci arfolyama: Búza tiszai 75-ös 347,5—352,5, felsőtiszai 345—350, tejtermégyei és búcskai 345—347,5, pestvidéki és dunántúli 342,5—347,5, búza tiszai 76-ös 342.500—355.000, búza tiszai 77-es 357.500—360.000, búza tiszai 78-as 360—362.500, búza tiszai 79-es 362.500—365.000, búza felsőtiszai 78-ös 350—352.500, búza felsőtiszai 77-es 355—357.500, búza felsőtiszai 76-ös 357.500—360.000, búza felsőtiszai 79-es 360—362.500, búza egyéb 76-ös 347.500—350.000, búza egyéb 77-es 352.500—355.000, búza egyéb 78-as 355—357.500, búza egyéb 79-es 357.500—360.000, rozs pestvidéki 232.500—237.500, rozs egyéb 235—240.000, árpa elsőrendű 215—220.000, árpa másodikrendű 205—210.000, zab elsőrendű 205—210.000, zab másodikrendű 190—200.000, tengeri 262.500—267.500, repce 540—560.000 K.

Liszt- és élelmiszerpiac. Buzaliszt duplanullás 6750 nullás 6750, egyes 6500, kettes 6400, harmas 6300, négyes 6200, ötös 5550, hatos 4800, hetes 2700, nyolcas 2000, rozsliszt, nullás 6300, rozsliszt, egyes 3700 K. **Takarmányvásár.** Réti szén, elsőrendű 6—110—120.000, másodikrendű 6—75—105.000, harmadrendű, csomogalású 50—70.000, muhar-szén 80—125.000, lucernaszén 110—145.000, zabos-búkközszena 80—85.000, zab, szemes 220—230.000, alomszalma 55—70.000, zúspzalma 75—85.000, zúspzalma egy kéve 5000 K. — **Mítukármánypiac:** Malátasíra 2000, korpa 1650, konkoly 1750, nyolcas takarmányliszt 2050, olajpogácsa 2600, extrahált liszt 1600, zúroltat moslék 2500, malátatörköly 2500, szárított répaszelet 1900, melásr 900, lótap 1300 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersárúrt, szák kg-kint, minőség szerint: bab, fehér 270—290, baborber 850—1000, borsó, Viktória 350—400, borsó, Express 350—400, borsó, ősz 410—430, búkköny, tavasi 280—320, búkköny, szósós 800—900, mák 1350—1500, mustárgum 700—800 ezer K.

Vágómarhavásár. Bika jobb 11—14, kivérelsen 14,5, silányabb 7,5—10,5, hizott ókor jobb 11,5—12,5, másodikrendű 8,5—11, alarendelt 6—8, hizott ókor jobb 12—14,5, kivérelsen 15,5, másodikrendű 8,5—11,5, alarendelt 6—6, magyar tehén 7—12,25, tarka tehén 6—15,5, kivérelsen 14,5, bivaly 7,75, növekedésmarha 4,5—11,5, kicsontozni való 2,5—5,5 ezer K kilogrammonként elsőfolyban.

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

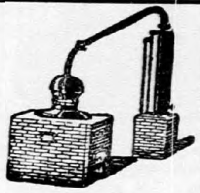
bármily rendszerben raktrárról kaphatók

GODRA SÁNDOR és FIA
rézműves üzlemben

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.
Telefon: József 78—43.

Gyümölcsész berüritő készülékek.

Árajánlattal árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg sertés 15.500—15.750, másodikrendű 14.500—15.000, fiatal nehéz 16.500—16.750, közep 16—16.250, könnyű 15—15.250, kevert közep 15.500—15.800, hússertes 19—21.500 K kilogrammonként elsőfolyban.

Szűrőmarhavásár. Elő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 15—16.000, kivételesen 17.000, másodikrendű 14—14.500 K kilogrammonként elsőfolyban.

Juhvásár. Hízaltól 7250 K kilogrammonként elsőfolyban. **Tenyészállatok és jarműsök.** Elsőrendű belföldi jarműsokör, fehér 11.500—12.500, elsőrendű belföldi jarműsokör, tarka 11.500—12.500, friss fejtesten 12—14.500, egy és feléves üstök 11—13.000, egy és feléves tinók 11.500—12.500 K kg-kint elsőfolyban.

Lovásár. Jobbminőségű lovak: háts csikó 300.000—1.600.000, igaz kocsiló, nehéz 4.800.000—10.500.000, könnyű 3.000.000—7.000.000, számar 850.000, alarendelt minőségű lovak 575.000—3.000.000, vágólovak 500—2.300.000 K.

Gyapjú. A gyapjúpiac jelenleg üzletlen, élelkebb üzletmenet szeptemberre várható. Árak: uradalmi gyapjú 28—30.000, szedett gyapjú 22—24—25.000 K kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 14—17.000, borbűrő 22.500—24.000 K kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. Teljes tej literje augusztus 19-én 4000—5000, tejszínhab literje 40—50.000, teljes tejliter 20—25.000, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 70—80.000, nagyban 46—50.000, szedett vaj kg-ja kicsinyben 48—60.000, tehéntúró kg-ja 12—16.000, juhtúró kg-ja 30—45.000, grói sajt kg-ja kicsinyben 60—70.000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 35—50.000, nagyban 24—30.000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 65.000—80.000, nagyban 50—55.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 15—45.000, tyúk darabja 35.000—65.000, hizott ruca kg-ja 24—30.000, hizott lud kg-ja 24—30.000, sovány pulyka darabja 35—40.000, libamáj kg-ja 40—100.000, ludszir kg-ja 38—60.000, tojás darabja 1500—1900 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 45—60.000, nagyban 40.000—55.000, ponty, kicsinyben másodikrendű 40.000—45.000, nagyban 30.000—40.000 K.

Zöldég és gyümölcs. Sárgarépa zöldjével 2000—3500, petrezselyem zöldjével 2000—3500, zeller egy darab 500—1000, karalábé zöldjével kg-kint 1500—2000, vöröshagyma 1400—3000, fokhagyma 6000—16.000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 800—2500, kelkáposzta 1500—5000, vöröskáposzta 1800—5000, fejjesalata egy darab 800—2000, rózsburgonya kicsinyben 1100—1180, nagyban métermázsánként 90.000—100.000, fehérburgonya kicsinyben 1000—1400, reték kg-kint 2000—5000, ugorka kg-kint 2000—10.000, paradicsom 2000—3000, zoldpaprika kg-kint 4000—10.000, tök kg-ja 500—1500, zoldbab kg-kint 2000—6000, karfiol kg-kint 6000—24.000, zoldborsó kg-kint 12—18.000, torma kg-ja 6000—25.000, egy cső tengeri 500—1200, sóska kg-kint 3000—15.000, spenót 3000—5000, champignonbomba 25—60.000, alma 4000—14.000, körte 4000—20.000, szilva 2500—8000, szőlő 10—30.000, dió 13—16.000, ringló 8000—16.000, kajsziabarak 12—16.000, őszibarack 8000—16.000, faeper 8000—10.000 K, 8000—10.000, görögdióny 3000—8000, sárgadinnye 3000—14.000 K kilogrammonként.

Szesz- és szeszitalok. Finomított szesz: Száz hektoliter vételnél 31.385-40 K, Budapestben +24.000 K városi adó, denaturált szesz legálabb száz hektoliter vételnél 8302-80 K, cegetyártásra szolgáló szesz 20.981-40 K nagyban az Országos Szeszértékesítőnél. — Gyümölcsalínka-félékben igen szilárd az iránzat és fleg törkölyben nagy a kereslet, azonban a kínálat igen gyér. Árak: törköly 58—60.000 K-ig, szilvium 75—80.000 K-ig, borpárlat 60—65.000 K-ig 10.000 literenként + forgalmi adó.

Idegen pénznemek legmagasabb ára augusztus hó 31-én. Angol font 347.400 K, dollár 71.175 K, francia franc 2165 K, szerb dinár 1260 K, lengyel zloty 8150 K, román lei 355 K, olasz lira 2380 K, cseh korona 2119 K, német márka 17.019 K, osztrák schilling 10.101 K, svájci frank 13.819 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 291.000 K, ezüstkoronás 8000 K, ezüst forintos 16.000 K, ezüst ötkoronás 30.000 K.

Főszerkesztő: Mező Pál. Felelős szerkesztő: Perlak György.

Főmunkatárs: Mező Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.

Felelős kiadó: Bak Imre.

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és a legzsebb héttalapját a **VASÁRNAPOT** hanem bizdunkunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasóbarátozók csatlakozzanak. Gyűjtünk előfizetőket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nemzetellenfelelők frontálj szemben! Lapjaink olvasóbarátozók csatlakozni, minden önértékes magyar ember hazafias kötelessége.

MAGÁNTANFOLYAM,

RÁKÓCZI-UT 54. SZ.

Előkészít középiskolai összeveten magánvizsgákra, érettségire. Tisztevelőknek kedvezmény.

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 300.000 kor. részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, lámpa, pedálokai nagybani gyári áron szállítunk. Külső gumi 98 ezer, belső gumi 30 ezer K-tól. Láng Jakab és Fia kerékpárnyakereskedők, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Bizóság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája, Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

»**HANGYA**«

vidéki szövetkezeteiben szerezheti bel!

★

Tartalékpénczek legelőnyösebben mint áruegység v. központnál folyósítsa. **HANGYA** gyűjteményes-kiadványok a legelőnyösebbek!

Legjobban az jár, aki a „**VASÁRNAP**“-ban hirdgt.

Nélkülözhetetlen háziiorvosság a valódi

Jenny-féle cseppek

vagy

hamburgi-essencia,

mely az összes gyomorbántalmakat, valamint fejtájt és kolikát legelőnyösebb idő alatt gyógyítja meg.

A legjobb étvágyjavító és erősítő szer.

Készíti :

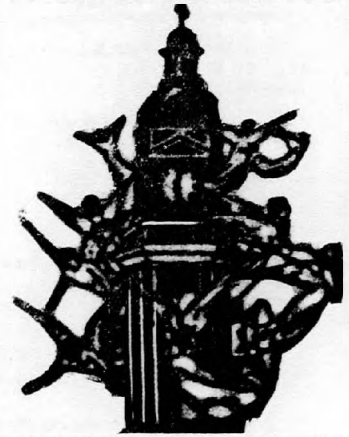
DOBSA MIHÁLY

„ANGYAL-GYÓGYSZERTÁRA”
SOPRON, VÁROSHÁZ-TÉR 6. SZ.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógeréblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, darálóok, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a „**HANGYA**” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legelőnyösebben

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással legelőnyösebben önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Központi iroda: Budapest, Berzini-tér 2. sz. (Bejárat Gyár-utca-ból.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színűbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legelőnyösebben a legelőnyösebb naplárakon szerezhetők be a

„**HANGYA**” ruházati és díszműúrosztályánál.

Máthé
András
vörösz-
árujár
Ujpest,
Károly - u.

11. szám. TIT. Ujpest 28. — Pálincz-főző Bűntört. Híromlól készület és vörösz-árujár a legelőnyösebben kivételben állandóan a tájaron tartok

Szakorvos! rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez a tájaron-oltást. Rendelés egész nap. VII., Rákoczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, vagon- és hajógyár r.-t. **BUDAPEST** VI. ker., Váci-út 45—47. szám.
Mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63. szám. Levélcím: Budapest 56. Motorgyár: Szombathelyen. Hajógyár: Ujpesten.

Cséplő-készletek

Vontatós és magánjáró lokomobilok gőz-, benzin- és szivógázüzemre. Cséplőgépek minden nagyságban. — Ásványi-féle szab. tengeriszár-tépegépek. — Szecsakavágók, darálóok, morzsolók. Borsajatók, olajgyártási gépek.

FIÓKOK:

Szeged, Kölcsey-utca 11.
Szombathely, Zanati-út.
Eger, Káptalan-utca 8.

Mayer-traktorok

Dieszel petrolum- és benzinmotorok, félszab. lokomobilok. Vízstabilnak. Köjratok. Stab. fekvő és álló gőzgepek. Össz. káznok. Szivattyúk. Jéggyári, hűtőházi és vágóhídi berendezések. Hid- és vasszerkezetek. Vasúti, villamos és iparvasúti kocsik. Polymai hajók. Szállító- és bányaberendezések.

Vetőgépek * Szivógázmotorok